

II

(Nem jogalkotási aktusok)

HATÁROZATOK

A BIZOTTSÁG (EU) 2018/884 HATÁROZATA

(2017. október 16.)

a Dánia által végrehajtott, SA.32874 (2012/C) [korábbi SA.32874 (2011/NN)] számú támogatási intézkedésről

(az értesítés a C(2017) 4461. számú dokumentummal történt)

(Csak a dán nyelvű szöveg hiteles)

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 108. cikke (2) bekezdésének első albekezdésére ⁽¹⁾,

miután felhívták az érdekelteket, hogy az említett cikknek megfelelően tegyék meg észrevételeiket és tekintettel ezen észrevételekre,

mivel:

I. AZ ELJÁRÁS

- (1) 2011. március 17-i e-mailjében Dánia Európai Unió melletti Állandó Képvisellete előzetes értesítést küldött a Bizottságnak a szóban forgó intézkedésről (az ivóvízvédelmi adó csökkentése és ezen adó alóli mentesség).
- (2) Az előzetes értesítés vizsgálatának keretében a Bizottság szolgálatai 2011. április 27-én további információkat kértek a dán hatóságoktól.
- (3) A dán hatóságok 2011. szeptember 16-án e-mailben közölték a Bizottság szolgálatai által 2011. április 27-én kért kiegészítő információkat.
- (4) A fenti információk kézhezvételét követően a dán hatóságok és a Bizottság szolgálatai között két technikai találkozóra került sor 2011. október 3-án és 2011. november 10-én. A 2011. november 10-i találkozó után a dán hatóságok újabb információkat szolgáltattak a Bizottság részére.
- (5) A 2011. november 10-i találkozót követően Dánia Európai Unió melletti Állandó Képvisellete 2011. november 17-i e-mailjében bejelentette a szóban forgó intézkedésről szóló előzetes értesítés visszavonását is.

⁽¹⁾ Az EK-Szerződés 87. és 88. cikkét 2009. december 1-jei hatállyal az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 107., illetve 108. cikke váltotta fel. A megfelelő cikkek rendelkezései tartalmukat tekintve azonosak. E határozat alkalmazásában az EUMSZ 107. és 108. cikkére történő hivatkozásokat – adott esetben – az EK-Szerződés 87., illetve 88. cikkére történő hivatkozásként kell érteni. Az EUMSZ bizonyos terminológiai változtatásokat is bevezetett, például a „Közösség”-et az „Unió”, a „közös piac”-ot a „belső piac” és az „Elsőfokú Bíróság”-ot a „Bíróság” váltotta fel. E határozatban az EUMSZ terminológiáját alkalmazzuk.

- (6) A Bizottság szolgálatai 2011. december 14-i telefaxukban értesítették a dán hatóságokat, hogy SA.32874 (2011/NN) számon be nem jelentett támogatásról szóló aktát nyitnak, mivel az adót már az előzetes értesítést megelőzően és a Bizottság jóváhagyása nélkül alkalmazták.
- (7) Dánia Európai Unió melletti Állandó Képviselője 2011. december 27-i e-mailjében elküldte a Bizottság részére a dán hatóságok levelét, amelyben a dán hatóságok bejelentik a szóban forgó adókiivetési rendszer 2011. december 31-i hatállyal történő megszüntetését és az általános vízáadó emelésével való helyettesítését, melynek mechanizmusát a Bizottság már vizsgálta az NN 1/2005 sz. támogatási ügy keretében ⁽²⁾.
- (8) 2012. március 22-i levelében ⁽³⁾ a Bizottság tájékoztatta Dániát 2012. március 21-i határozatáról, melynek értelmében megindítja az EUMSZ 108. cikkének (2) bekezdésében előírt eljárást (a továbbiakban: „a hivatalos vizsgálati eljárás”) a szóban forgó intézkedés tekintetében. Felkérte a dán hatóságokat, hogy egy hónapon belül tegyék meg észrevételeiket.
- (9) Az eljárás megindításáról szóló bizottsági határozatot (a továbbiakban: „az eljárás megindításáról szóló határozat”) kihirdették az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* ⁽⁴⁾. A Bizottság felkérte az érdekelt feleket a szóban forgó intézkedéssel kapcsolatos észrevételeik megtételére.
- (10) A Bizottság egy érdekelt féltől kapott észrevételeket („Landbrug & Fødevarer” – a továbbiakban: „az érdekelt fél”). Ezeket a Bizottság továbbította Dániának, és egyben lehetőséget biztosított számára, hogy ezekkel kapcsolatban észrevételeket tegyen.
- (11) Dánia Európai Unió melletti Állandó Képviselője 2012. május 16-i e-mailjében elküldte a Bizottság részére a dán hatóságok levelét, amelyben kérték a határidő 2012. június 11-ig történő meghosszabbítását észrevételeik megtételére. A határidő meghosszabbítását a Bizottság faxban engedélyezte 2012. május 24-én.
- (12) Dánia Európai Unió melletti Állandó Képviselője 2012. június 12-i e-mailjében elküldte a dán hatóságok hivatalos vizsgálati eljárás megindítására vonatkozó észrevételeit.
- (13) Dánia Európai Unió melletti Állandó Képviselője 2012. július 2-i e-mailjében továbbította a dán hatóságok válaszát az érdekelt fél észrevételeire.
- (14) A Bizottság szolgálatai 2013. szeptember 10-i levelükben pontosításokat kértek a dán hatóságoktól a hivatalos vizsgálati eljárás megindítására vonatkozó észrevételeikkel kapcsolatban.
- (15) A dán hatóságok 2013. november 7-i e-mailjükben elküldték a kért pontosításokat. A Bizottság 2015. november 10-i levelére válaszolva 2016. április 19-i e-mailjükben további új információkat szolgáltatottak.

II. LEÍRÁS

- (16) A dán parlament 2008. december 27-én egy olyan rendelkezést fogadott el, amely adót vet ki a talajvíz-kitermelési engedélyekre; az adóbevételt az ivóvízellátás szempontjából kiemelkedően fontos területek feltérképezésére és hasznosításuk tervezésére fordítják. Ezt a rendelkezést a 2009. szeptember 24-i 935 sz. kodifikált törvény IVa fejezetébe (24. cikk) ültették át.
- (17) Az adó – amelyet az engedély szerint évente kitermelhető vízmennyiség alapján számítanak ki – 2009-re vonatkozóan köbméterenként 0,305 DKK (körülbelül 0,04 EUR), 2010-re 0,315 DKK, 2011-re pedig 0,310 DKK volt.

⁽²⁾ Ezen ügy keretében a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy az adóztatási mechanizmus nem foglal magában állami támogatást.

⁽³⁾ SG (2012) D/5011 iktatási számú levél.

⁽⁴⁾ HL C 114., 2012.4.19., 4. o.

- (18) Az adót, melynek beszedését eredetileg 2017 végéig tervezték, az általános vízellátó rendszerek ⁽⁵⁾ tulajdonosainak teljes egészében meg kell fizetniük (a kodifikált törvény 24a. cikke). Azok a felhasználók, akik kitermelési engedéllyel rendelkeznek saját kútjukra, csak az évente kitermelhető vízmennyiség alapján számított adó egyharmadát fizetik. Ha az engedély 25 000 m³-nél nagyobb mennyiségre vonatkozik, az engedélyes a 25 000 m³ mennyiség után járó adó egyharmadát fizeti (a kodifikált törvény 24b. cikke). Teljes adómentességet élveznek az évente legfeljebb 6 000 m³ vízmennyiségre vonatkozó kitermelési engedély birtokosai (a kodifikált törvény 24c. cikke).
- (19) A rendelkezésre álló információk szerint Dániában 85 000 kitermelési engedélyt adtak ki magánszemélyeknek vagy -létesítményeknek. Ezek túlnyomó többsége a mezőgazdasági ágazatot érinti. A legfeljebb 6 000 m³ mennyiségre vonatkozó engedélyek becsült száma 75 000. A dán hatóságok nem tudják garantálni, hogy a mezőgazdasági ágazatban az összes dán vállalkozás rendelkezik saját kitermelési engedéllyel és így nem függ a közüzemi ellátástól, de véleményük szerint azok a gazdaságok, amelyek közüzemi vízellátó rendszerre csatlakozhatnak, általában rendelkeznek kitermelési engedéllyel és csak háztartási célra veszik igénybe a közüzemi rendszert.
- (20) A dán hatóságok által szolgáltatott, a 2009. évre vonatkozó számadatokból az derül ki, hogy 12 275 engedélyes részesült átlagban 1 080 EUR összegű éves adócsökkentésben, az engedélyek pedig átlagosan 35 500 m³ vízmennyiségre szóltak. A 2009–2011-es időszakra vonatkozó adatok azt mutatják, hogy a mezőgazdasági ágazatban 1 091 vállalkozás részesült a *de minimis* felső korlátját meghaladó adócsökkentésben. A dán hatóságok közölték, hogy 106 engedélyes van élelmiszer-feldolgozó vállalkozásként nyilvántartva.

III. A HIVATALOS VIZSGÁLATI ELJÁRÁS MEGINDÍTÁSÁHOZ VEZETŐ OKOK

- (21) A Bizottság az alábbi okok miatt indította meg a hivatalos vizsgálati eljárást:
- az ügy vizsgálata során a Bizottság megállapította, hogy a szóban forgó intézkedés *prima facie* megfelel az állami támogatás fogalmának, mivel az állam nyújtotta (amely az adócsökkentés vagy az adómentesség biztosítása miatt forrásoktól esett el), bizonyos vállalkozásokat előnyben részesít (az ügy keretében a magáncélú kitermelési engedéllyel rendelkező mezőgazdasági vállalkozók túlnyomó többségét, és köztük azokat, akik inkább mentességet élveztek, mintsem csökkentést, s amelyek mindegyike részesült a rá háruló pénzügyi terhek mérséklésében), hatással lehet a kereskedelemre és torzíthatja a versenyt,
  - a dán hatóságok által adott magyarázatok nem támasztották alá azt a következtetést, hogy az elsődleges termelési tevékenységekre (a Bizottság 1535/2007/EK rendelete ⁽⁶⁾) és a mezőgazdasági termékek feldolgozására/forgalmazására (a Bizottság 1998/2006/EK rendelete ⁽⁷⁾) vonatkozó *de minimis* rendeletek alkalmazhatók, továbbá nem igazolták az adók mértékének differenciálását az adórendszer logikájával,
  - úgy tűnt, hogy a támogatás nem felel meg a környezetvédelem állami támogatásáról szóló iránymutatások (a továbbiakban: „környezetvédelmi iránymutatások”) ⁽⁸⁾ vonatkozó rendelkezéseinek, amelyekre „Az agrár- és erdészeti ágazatban nyújtott állami támogatásokról szóló közösségi iránymutatás, 2007-2013” ⁽⁹⁾ hivatkozik, sem pedig az „Ideiglenes közösségi keretrendszer a finanszírozási lehetőségek elérésének támogatására irányuló állami támogatási intézkedésekhez a jelenlegi pénzügyi és gazdasági válságban” c. közlemény (a továbbiakban: „válságkezelési támogatásokra vonatkozó ideiglenes keretrendszer”) ⁽¹⁰⁾ rendelkezéseinek, amelyekre a dán hatóságok hivatkoztak.

IV. A DÁN HATÓSÁGOK ÉSZREVÉTELEI

- (22) A dán hatóságok a 2012. június 12-i e-mailben küldött levelükben újabb részletes leírást nyújtottak be a szóban forgó intézkedésről és arról a kontextusról, amelyben erre az intézkedésre sor került, majd ismertették az intézkedésre vonatkozó saját elemzésüket. Az alábbiakban részletezett elemzés abból a feltevésekből indul ki, hogy az intézkedés nem foglal magában az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében vett állami támogatást, nem csak azért, mert nem szelektív, hanem azért is, mert azt a dán adórendszer jellege indokolja. Az elemzés egy másik feltevéssel folytatódik, mely szerint még ha az intézkedés állami támogatást foglalna is magában, a támogatás összeegyeztethető lenne a belső piaccal. Végül azzal az érveléssel zárul, hogy még ha a Bizottság úgy ítélné is meg, hogy a szóban forgó intézkedés a belső piaccal összeegyeztethetetlen állami támogatásokat foglal magában, számos tényező szól amellett, hogy a támogatásokat nem kell visszafizettetni.

⁽⁵⁾ Az „általános vízellátó rendszer” kifejezés az olyan köz- vagy magánlétesítményeket jelenti, amelyek legalább 10 háztartást látnak el ivóvízzel.

⁽⁶⁾ A Bizottság 1535/2007/EK rendelete (2007. december 20.) az EK-Szerződés 87. és 88. cikkének a mezőgazdasági termelőágazatban nyújtott csekély összegű (*de minimis*) támogatásokra való alkalmazásáról (HL L 337., 2007.12.21., 35. o.).

⁽⁷⁾ A Bizottság 1998/2006/EK rendelete (2006. december 15.) a Szerződés 87. és 88. cikkének a *de minimis* támogatásokra való alkalmazásáról (HL L 379., 2006.12.28., 5. o.).

⁽⁸⁾ HL C 82., 2008.4.1., 1. o.

⁽⁹⁾ HL C 319., 2006.12.27., 1. o.

⁽¹⁰⁾ HL C 16., 2009.1.22., 1. o. E keretrendszer hatályát 2009-ben kiterjesztették az elsődleges mezőgazdasági termelésre (HL C 261., 2009.10.31., 2. o.), majd időbeli hatályát is meghosszabbították 2011 végéig minden olyan ágazat tekintetében, ahol alkalmazandó (HL C 6., 2011.1.11., 5. o.).

Állami támogatás hiánya

- (23) A dán hatóságok nem osztják a Bizottság azon álláspontját, miszerint a szóban forgó intézkedés olyan támogatást foglal magában, amely teljesíti az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése szerinti összes feltételt. Különösen úgy vélik, hogy a kodifikált törvény 24b. cikke alapján behajtott adó (lásd a (18) preambulumbekendést) nem részesíti előnyben bizonyos vállalkozásokat vagy bizonyos áruk termelését. A kodifikált törvény 24c. cikkében előírt mentesség tekintetében azt állítják, hogy még ha szelektív előnyt biztosít is, ez az előny oly mértékben korlátozott, hogy nem torzíthatja a versenyt és nem érintheti a tagállamok közötti kereskedelmet.
- (24) Az első érvük alátámasztására, nevezetesen, hogy az adó nem részesít előnyben bizonyos vállalkozásokat vagy bizonyos áruk termelését, a dán hatóságok az Európai Unió Bíróságának ítélezési gyakorlatára hivatkoznak, mely szerint először is meg kell vizsgálni, hogy „egy adott jogi szabályozás keretén belül [...]” hozott állami intézkedés „előnyben részesít-e bizonyos vállalkozásokat más olyan vállalkozásokkal szemben, amelyek hasonló ténybeli és jogi helyzetben vannak”⁽¹⁾, továbbá azt is, hogy azok az adók vagy illetékek, amelyek különbséget tesznek a vállalkozások között, és amelyek ezért *prima facie* szelektívek, nem tartoznak az állami támogatások fogalmkörébe, amennyiben e különbségtétel a szóban forgó adórendszer jellegéből és felépítéséből ered⁽²⁾. Véleményük szerint – még mindig a Bíróság ítélezési gyakorlata alapján – mindenekelőtt meg kell határozni, hogy milyen normál vagy referenciarendszert kell alkalmazni az intézkedés szelektivitásának vizsgálatához, majd ellenőrizni kell, hogy az adott referenciarendszer hatálya alá tartozó bizonyos vállalkozások előnyhöz jutnak-e az ugyanabban a rendszerben részt vevő más vállalkozásokkal szemben.
- (25) Ezen ítélezési gyakorlatra való hivatkozások alapján a dán hatóságok kijelentik, hogy a Bizottság az eljárás megindításáról szóló határozat (15) preambulumbekendésében csupán azt állítja, hogy a szóban forgó intézkedés előnyben részesít bizonyos vállalkozásokat (a magán kitermelési engedéllyel rendelkező mezőgazdasági vállalkozókat, és köztük azokat, akik inkább mentességet élveznek, mintsem csökkentést, s amelyek mindegyike részesül a rá háruló pénzügyi terhek mérséklésében), további indoklás nélkül, és úgy tűnik, úgy véli, hogy a kodifikált törvény 24a. cikkével bevezetett adó, vagyis az az adó, amit az általános vízellátó rendszerek tulajdonosainak kell megfizetniük, referenciakeretként kell hogy szolgáljon az összes többi vízkitermelő létesítmény tulajdonosa számára, és hogy ez utóbbi tulajdonosok az előbbiekben említett tulajdonosokkal és azon vállalkozásokkal összehasonlítható ténybeli és jogi helyzetben vannak, amelyek általános vízellátó rendszerből kapják a vizet, ennek révén a 24b és c cikkben előírt csökkentések és mentességek szelektív előnynek minősülnek.
- (26) A dán hatóságok nem osztják a Bizottság álláspontját. Véleményük szerint a kodifikált törvény 24a. cikkében előírt adó pusztán azért nem tekinthető alkalmazandó referenciakeretnek, mert magasabb, mint a 24b és c cikkeken szereplő adók. Ezenkívül a kodifikált törvény 24a. cikkében előírt adó hatálya alá tartozó általános létesítmény tulajdonosok száma lényegesen alacsonyabb, mint a 24b. cikk szerinti adó hatálya alá tartozó létesítménytulajdonosoké. Véleményük szerint a 2009-ben bevezetett adókvetési rendszer két referenciarendszer megjelenéséhez vezetett: az egyik – *sui generis* – az általános vízellátó létesítmények tulajdonosaira vonatkozik (és közvetett módon azon vállalkozásokra, amelyek jogosultak az általános vízellátó létesítmények által szolgáltatott víz felhasználására), a másik pedig az összes többi talajvíz-kitermelő létesítmény tulajdonost érinti.
- (27) A dán hatóságok szerint a két referenciarendszer egyidejű fennállása azt eredményezi, hogy azok, akik a kodifikált törvény 24a. cikkében előírt adót fizetik, nincsenek azon vállalkozásokkal összehasonlítható jogi helyzetben, amelyek a 24b. cikk szerinti adót fizetik vagy az említett törvény 24c. cikke értelmében adómentességben részesülnek, a következő okok miatt:
- az általános vízellátó létesítmények tulajdonosai – a többiekkel ellentétben – kötelesek ivóvizet szolgáltatni és az adó összegét beépíthetik a fogyasztóknak felszámított árba,
  - egy adott általános vízellátó létesítmény szolgáltatási területén lévő fogyasztók és vállalkozások nem tudnak szolgáltatót váltani,
  - az általános vízellátó létesítmények tulajdonosai nem vállalkozások, mivel a Bíróság meghatározása szerint a vállalkozások olyan jogalanyok, amelyek gazdasági tevékenységet folytatnak, jogi formájuktól vagy jogállásuktól függetlenül (a gazdasági tevékenység fogalma pedig áruk és szolgáltatások piacon történő kínálását foglalja magában); mivel a vízszolgáltatók nem bővíthetik ügyfélkörüket azon oknál fogva, hogy a fogyasztók nem tudnak szolgáltatót váltani, nem létezik versenypiac,

⁽¹⁾ A Bíróság C-487/06. sz. British Aggregates ügyben 2008. november 22-én hozott ítéletének (ECLI:EU:C:2008:757) 82. pontja.

⁽²⁾ A Bíróság C-143/99 sz. Adria Wien Pipeline GmbH és Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke GmbH kontra Finanzlandesdirektion für Kärnten ügyben 2001. november 8-án hozott ítéletének (ECLI:EU:C:2001:598) 42. pontja és a Bíróság C-279/08 sz., Bizottság kontra Hollandia ügyben 2011. szeptember 8-án hozott ítéletének (ECLI:EU:C:2011:551) 62. pontja.

- ebben az összefüggésben nem lehet úgy tekinteni, hogy a kodifikált törvény 24b és c cikkeiben előírt adózás hatálya alá vont személyek előnyben részesültek azokkal szemben, akik a kodifikált törvény 24a. cikke szerinti adót fizették, mivel ez utóbbiak nem vállalkozások,
  - az általános vízellátó létesítmények szolgáltatásait igénybe vevő vállalkozások közvetett módon fizetik az adót (lásd az első francia bekezdést), tényleges vízfogyasztásuk alapján, ellentétben azokkal a vállalkozásokkal, amelyek maguk termelik ki a vizet és az engedélyezett kitermelési mennyiség szerint adóznak, tényleges fogyasztásuk figyelembevétele nélkül,
  - a vízkitermelő létesítmények magántulajdonosai kötelesek rendszeresen kitermelési jogot kérelmezni, mivel az engedélyek tíz-tizenöt évre szólnak (öntözés esetén ez az időtartam tizenöt év), ami túladóztatást eredményezhet, hiszen az adót a kitermelhető vízmennyiség alapján alkalmazzák, nem pedig a ténylegesen felhasznált mennyiség szerint,
  - az általános vízellátó létesítmények és a magán vízkitermelő létesítmények közötti adóalap különbség miatt előfordulhat, hogy a magán létesítményeket tulajdonló vállalkozások által fizetett alacsonyabb adó nem foglal magában gazdasági előnyt, például amikor egy adott évben az esőzéseknek köszönhetően mérséklődik az öntözés iránti igény és így a vízfogyasztás a kitermelhető és adóköteles mennyiség alá csökken; a Geológiai Vizsgálatok Országos Hivatala által kezelt Jupiter adatbázis Dániára és Grönlandra vonatkozó adatai szerint a 2009-2011-es időszakban a mezőgazdasági üzemek a kitermelésre engedélyezett vízmennyiségnek csak mintegy 34 %-át használták fel (ezek a számok azonban bizonyos fokú bizonytalanságot mutatnak, mivel az elsődleges termelők nem kötelesek mérni a kitermelt víz pontos mennyiségét), miközben ez az arány az élelmiszer-feldolgozó vállalkozások esetében 48 % volt,
  - egy általános vízellátó létesítmény szolgáltatási területén lévő vállalkozásoknak lehetőségük van arra, hogy rácsatlakozzanak erre a létesítményre, míg a területen kívül elhelyezkedő vállalkozások jogosultak saját vízkitermelő rendszert kiépíteni, a magánrendszer kiépítésével és karbantartásával, valamint az esetleges víztisztítással kapcsolatos költségek azonban a vállalkozást terhelik, csakúgy, mint a települések által kért minőségellenőrzések költségei.
- (28) A dán hatóságok hangsúlyozzák továbbá, hogy azok, akik a kodifikált törvény 24a. cikkében előírt adót fizetik, nincsenek azon vállalkozásokkal összehasonlítható ténybeli helyzetben, amelyek a 24b. cikk szerinti adót fizetik vagy az említett törvény 24c. cikke értelmében adómentességben részesülnek, a következő okok miatt:
- azok a mezőgazdasági üzemek, amelyek maguk termelik ki a vizet, nem versenyeznek közvetlenül azokkal a vállalkozásokkal, amelyek általános vízellátó létesítményre csatlakoztak; földrajzi fekvésük azt eredményezi, hogy szinte mindegyikük rendelkezik saját vízellátó rendszerrel, és még ha léteznének is olyan gazdaságok, amelyek általános vízellátó rendszerre csatlakoztak, a nagy mennyiségű vizet fogyasztóknak további kitermelési engedéllyel kell rendelkezniük ahhoz, hogy tartalékolják a háztartási célú általános vízellátó létesítményből származó ivóvizet,
  - számtalan gazdaság és vállalkozás rendelkezik felszíni víz kitermelési engedéllyel és ennél fogva nem köteles talajvíz-kitermelési adót fizetni⁽¹³⁾; az alacsonyabb adó talajvizet kitermelő gazdaságok esetében történő alkalmazása a talajvizet kitermelő vállalkozások és a nem adóköteles felszíni vizet kitermelő vállalkozások közötti eltérő bánásmód megszüntetésére szolgált,
  - a víz minősége eltérő attól függően, hogy általános vízellátó létesítményre csatlakozott vállalkozásokról vagy kitermelési engedéllyel rendelkező vállalkozásokról van szó; az általános létesítmények által szolgáltatott víznek ivóvíz minőségűnek kell lennie, míg a magánkitermelésekből származó víz peszticid-, nitrát- és baktériumtartalma gyakran meghaladja a legmagasabb megengedett értékeket, és a kitermelési engedélyek birtokosainak 10 000–50 000 DKK-t kell befektetniük ahhoz, hogy megfeleljenek az ivóvízre vonatkozó jogszabályok követelményeinek.
- (29) A dán hatóságok rámutatnak arra, hogy a dán adórendszer nem az azonos helyzetben lévő, különböző ágazatokban működő vállalkozások között tesz különbséget, hanem a vízkitermelő létesítménnyel rendelkező és nem rendelkező vállalkozások között. Ellenben nem tesz különbséget a versenypiacon jelen lévő, potenciálisan helyettesíthető folyamatok vagy termékek között, mivel a kitermelt vizet nem értékesítik a piacon. Hasonlóképpen, az a tény, hogy földrajzi elhelyezkedésük miatt az elsődleges termelők nem választhatnak szabadon a kitermelés és az általános vízellátó létesítménytől történő beszerzés között, azt jelenti, hogy nincs potenciális versenykapcsolat, ill. bármiféle helyettesítési lehetőség az öntözésre kitermelt talajvíz és az általános vízellátó létesítmények által a vállalkozások és az állampolgárok számára szolgáltatott ivóvíz között.

⁽¹³⁾ A kitermelhető felszíni víz éves össz mennyisége mintegy 188 millió m³, ebből 13 millió m³-t az elsődleges termelők (kb. 500 gazdaság) elsősorban öntözésre használnak fel. A 2009–2011-es időszakban az öntözésre kiadott legnagyobb engedély 270 000 m³ éves mennyiségre vonatkozott, az állattenyésztés esetében pedig évi 511 000 m³-re szólt.

- (30) A dán hatóságok szerint mindezen elemek arra a következtetésre vezetnek, hogy az általános vízellátó létesítmények tulajdonosaira alkalmazott adó nem biztosít szelektív előnyt a vízkitermelésre jogosult vállalkozások számára, mivel – tekintettel az adókivetési rendszer célkitűzésére (az ivóvíz védelme) – egyetlen más vállalkozás vagy gazdaság sincs összehasonlítható ténybeli és jogi helyzetben, és nem részesült hátrányos megkülönböztetésben.
- (31) A kodifikált törvény 24b. cikkében előírt adót fizető vállalkozások és az ugyanezen törvény 24c. cikke alapján adómentességet élvező vállalkozások közötti kapcsolat tekintetében a dán hatóságok elismerik, hogy a gazdasági tevékenységet folytató, adómentességben részesülő vállalkozások versenyelőnyhöz jutottak azon versenytársaikkal szemben, amelyek a 24b. cikk szerinti adó hatálya alá tartoztak. Azonban úgy vélik, hogy az adómentesség terén alkalmazott szelektivitás csak ezekkel a versenytársakkal szemben áll fenn, azokkal a vállalkozásokkal szemben nem, amelyek a kodifikált törvény 24a. cikke értelmében közvetlenül fizetnek adót vagy közvetetten, vízszámlájuk révén, amennyiben általános vízellátó létesítménytől kapják a vizet, mivel nincsenek hasonló helyzetben.

Indoklás az adórendszer jellege vagy felépítése alapján

- (32) A dán hatóságok szerint, ha a Bizottság továbbra is úgy véli, hogy az alkalmazott dán adó a ténybeli és jogi helyzet fent említett különbségei ellenére előnyben részesít bizonyos vállalkozásokat, az adókivetési rendszer által előírt kivételeket a dán adórendszer jellege és irányítása indokolja, ennél fogva az adókivetési rendszer nem foglal magában állami támogatást, még akkor sem, ha a dán hatóságok ismételten elismerik az eltérő bánásmód tényleges fennállását azon vállalkozások között, amelyek a kodifikált törvény 24b. cikkével bevezetett adót fizetik és amelyek a 24c. cikk értelmében mentességet élveznek. Ha a Bizottság fenntartja, hogy a kodifikált törvény 24a. cikkének rendelkezései normál adókivetési rendszernek minősülnek, és hogy az ugyanezen törvény 24b és 24c. cikkében előírt intézkedések szelektív kivételek, ez utóbbiakat a dán adórendszer jellege, illetve felépítése indokolja.
- (33) E tekintetben a dán hatóságok azt állítják, hogy az általános vízellátó létesítmény tulajdonosnak nem minősülő gazdasági szereplők által fizetett alacsonyabb adót többek között az a tény indokolja, hogy a mezőgazdasági termelőknek és más magán vízellátó létesítmény tulajdonosoknak maguknak kell finanszírozniuk a vízkitermelés költségeit, és nem jogosultak arra, hogy általános vízellátó létesítményre csatlakozzanak, ha az ilyen létesítmények szolgáltatási területén kívül helyezkednek el. Ezt az érvet azzal egészítik ki, hogy az adó az ivóvízkészletek védelmének és megőrzésének finanszírozására szolgál, nem pedig arra, hogy a mezőgazdasági termelők ivóvízzel öntözhessenek. A dán hatóságok úgy vélik, ezek az érvek elégségesek ahhoz, hogy indokolják az adókivetési rendszer által alkalmazott különbségtételt, mely egy sor ténybeli és jogi különbségen alapul, a rendszer célkitűzésével összhangban.
- (34) A kodifikált törvény 24b. cikke szerinti adócsökkentést és a 25 000 m³-es felső határt illetően a dán hatóságok számos érvet terjesztenek elő:

- ez az intézkedés az összes vállalkozást érintette, függetlenül azok méretétől, helyétől és az érintett ágazattól,
- a csökkentést az adó összegének kétharmadában határozták meg az adó bevezetésekor végzett becslések alapján, melyek szerint a kitermelési engedélyekben rögzített mennyiségeknek ténylegesen az egyharmada kerül felhasználásra; ezeket a becsléseket megerősítették az adó hatálybalépését követően gyűjtött adatok, melyek azt mutatták, hogy a 2009-2011-es időszakban az elsődleges termelési ágazatban működő mezőgazdasági vállalkozások a kitermelési engedélyükben szereplő vízmennyiség 34 %-át használták fel (a mezőgazdasági termékeket feldolgozó és forgalmazó vállalkozások esetében az engedélyek felhasználási aránya ugyanezen időszak alatt 48 %-ot ért el, de mivel az elsődleges termelési ágazatban működő mezőgazdasági vállalkozások a kiadott engedélyek több mint 90 %-át teszik ki, az összes kedvezményezett vonatkozásában 34 %-os felhasználási arány elfogadásáról született döntés annak érdekében, hogy a rendszer adminisztratív téren kezelhető legyen),
- a felső korlát meghatározása nélkül a kodifikált törvény 24b. cikkében előírt adó 60 millió DKK-t eredményezett volna, ami az előirányzott tervezési tevékenységek finanszírozására előírt részarányának több mint a kétszerese, és az adóteher kevésbé egyenletesen oszlott volna meg a mezőgazdasági termelők között (80 és 335 euro között fizetendő összeg felső korláttal, és 40-35 000 euro felső korlát nélkül); ezenfelül, ha a mezőgazdasági vállalkozásoknak a teljes adót kellett volna megfizetniük és nem az egyharmadát, a beszedett összeg 138 millió DKK lett volna csak az elsődleges termelési ágazatban,

- a felső korlát lehetővé teszi egy bizonyos szintű egyenlőség fenntartását a felszíni vizet használó (nem adózó) és a talajvizet használó vállalkozások között,
  - mivel az adó kiszámítása a kitermelhető mennyiség és nem a tényleges fogyasztás alapján történik, a felső határ hiánya esetén egyes vállalkozások aránytalan összegeket lettek volna kötelesek fizetni,
  - a felső korlát lehetővé teszi egy fix fizetendő összeg bevezetését a 25 000 m³-nél nagyobb mennyiségre szóló engedéllyel rendelkező vállalkozások esetében, amelyek a mezőgazdasági üzemek 61 %-át képviselik; az előny valójában a 25 000 m³-nél kisebb mennyiségre szóló kitermelési engedéllyel rendelkező vállalkozások 39 %-át érinti, amelyek az átalányadónak csak egy részét fizették meg, ez az előny maximum mintegy 250 eurót jelent évente, vagyis olyan összeget, ami jóval a *de minimis* felső határa alatt van,
  - a felső korlát lehetővé teszi a természetes körülmények (pl. az öntözési igényeket befolyásoló, régióként változó éghajlati tényezők) azonos termékeket előállító vállalkozásokra gyakorolt hatásainak enyhítését,
  - ebben az ügyben a víz termelési tényező, nem pedig maga a termék; márpedig a Bizottság a földadó „ezrelékes” állandó felső határával kapcsolatos N 472/02 ügy ⁽¹⁴⁾ keretében arra a következtetésre jutott, hogy a rögzített felső határt az adórendszer logikája indokolta, főként a földterületek, mint mezőgazdasági termelési tényezők központi szerepe miatt,
  - a felső korlát sem anyagi, sem területi szempontból nem szelektív, mivel az összes ágazatban működő vállalkozásra alkalmazható volt, méretükre, illetve vízfogyasztásukra való tekintet nélkül, nem volt semmilyen kritériumhoz kötve (beleértve a földrajzi kritériumot is), amely kizárt volna bármilyen vállalkozást és a hatóságok nem rendelkeztek semmiféle mérlegelési jogkörrel, ami lehetővé tette volna számukra, hogy eltérjenek az adószámítási szabályoktól (e tekintetben a dán hatóságok a Bizottság N 159/2009 és N 480/2007 számú ügyekben hozott határozataira hivatkoznak),
  - ha a Bizottság mindezek ellenére úgy ítélné meg, hogy a felső korlát szelektív, ez utóbbit a dán adórendszer logikája indokolja, mivel a magán vízkitermelési engedélyek tulajdonosainak mintegy 61 %-a a kodifikált törvény 24b. cikkében előírt maximális adót fizeti, és ezért e maximális összeg fizetését normának kell tekinteni; az adó célja az volt, hogy bevételt teremtsen a vízvédelem érdekében hozott önkormányzati intézkedések és egy olyan felső határ bevezetésének finanszírozására, amely az ágazat észszerűtlen pénzügyi terheinek elkerülésére irányult a teher méltányos elosztásának biztosítása mellett az azonos termékeket előállító, de a természeti paraméterek (talaj jellege, csapadék mennyisége) által befolyásolt vízigényekkel szembesülő gazdasági szereplők között,
  - a felső határ meglepte indokolható az állami támogatási szabályoknak a vállalkozások közvetlen adóztatásával kapcsolatos intézkedésekre történő alkalmazásáról szóló bizottsági közlemény ⁽¹⁵⁾ rendelkezései alapján, mivel e felső határ az adó újraelosztásának logikájába illeszkedik (a bizottsági közlemény 24. pontja), nem hagy teret semmilyen mérlegelési jogkör számára, és a termelési folyamatban különösen fontos tényezőhöz kapcsolódik (a bizottsági közlemény 27. pontja), mindezen paraméterek lehetővé teszik az adórendszer jellegén és felépítésén alapuló indokoltságra való következtetést; e tekintetben a dán hatóságok ismételt hivatkoznak az N 472/02 sz. ügyben hozott bizottsági határozatra, és hangsúlyozzák a víz, mint termelési tényező fontosságát.
- (35) A kodifikált törvény 24c. cikkében előírt adómentességet illetően, és a hivatalos vizsgálati eljárást megindító határozatban kiemelt, ugyanazon ágazatban működő vállalkozások közötti megkülönböztetés tekintetében a dán hatóságok azzal érvelnek, hogy az adórendszer felépítése alapján logikus a kisebb kitermelési engedélyeket magában foglaló nagy kategória adómentessége, tekintettel az adóból származó bevétel alacsony mértékére és a kitermeléssel a vízkészletekre gyakorolt mérsékelt nyomásra. Azt állítják, hogy mivel az adót az engedélyek szerint elméletileg kitermelhető vízmennyiség alapján számítják ki, a vállalkozásoknak 2009-ben csak mintegy 81 EUR-t, 2010-ben 84 EUR-t és 2011-ben 83 EUR-t kellett volna fizetniük. Ezenfelül, mivel a kiadott kitermelési engedélyek túlnyomó többsége átlagosan csak évi 1 000 m³ mennyiségre szól, az adómentesség összege mindössze 40 euro volt a teljes időszakban. Ezenkívül a kisebb engedélyeket (amelyek legfeljebb 6 000 m³ mennyiségre szólnak) az különbözteti meg a többitől, hogy kiadásuk nincs bejelentési kötelezettséghez kötve, ami azt jelenti, hogy nem létezik olyan engedélynyilvántartás, amit a dán adóhatóságok felhasználhatnának.
- (36) A dán hatóságok a szelektivitás elemzését azzal zárják, hogy csak a kodifikált törvény 24c. cikkében előírt mentességet lehetne szelektívnek tekinteni, mert előnyben részesít bizonyos vállalkozásokat, de ezt a mentességet mindenképpen a dán adórendszer jellege és felépítése indokolja. Hozzáteszik, hogy ha a Bizottság továbbra is úgy vélné, hogy a kodifikált törvény 24a. cikkében szereplő adókimutató rendszer referenciarendszernek minősül, ez a rendszer semmiképp sem foglal magában diszkriminációt, tekintettel a ténybeli és jogi helyzet ismertetett különbségeire.

⁽¹⁴⁾ C(2003)777 COR végleges módosított határozat (lásd a C (2003)1224 végleges dokumentumot).

⁽¹⁵⁾ HL C 384., 1998.12.10., 3. o.

A verseny torzítása és a kereskedelemre gyakorolt hatás

- (37) A 2012. június 12-i és a 2013. november 7-i e-mailben küldött leveleikben a dán hatóságok két szempontból közelítik meg ezeket a kérdéseket: az egyik a kodifikált törvény 24a. cikkében szereplő adókvetési rendszernek a 24b és 24c. cikkeken említett adókvetési rendszerekkel történő összehasonlítása, a másik a 24b. cikkben szereplő adókvetési rendszernek a 24c. cikkel bevezetett adókvetési rendszerrel történő összehasonlítása.
- (38) Ami az első összehasonlítást illeti, a dán hatóságok rámutatnak arra, hogy amennyiben egy nemzeti intézkedés nem teljesíti a szelektivitás kritériumát, ez az intézkedés nem torzíthatja a versenyt és nem érintheti a tagállamok közötti kereskedelmet sem. Mivel úgy vélik, hogy bizonyították, hogy az adócsökkentés vagy az adómentesség az ugyanolyan jogi vagy ténybeli helyzetben lévő vállalkozásokkal szemben nem nyújt előnyt azok számára, akik részesülnek belőle, nem merülhet fel az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése szerinti versenytorzulás.
- (39) A második összehasonlítás tekintetében a dán hatóságok elismerik, hogy az adómentesség kedvezményezettjei előnyhöz jutottak más vállalkozásokkal szemben, de hangsúlyozzák, hogy e mentesség értéke olyan alacsony, hogy nem volt hatással a belső piaci verseny feltételeire, amit az bizonyít, hogy egyetlen vállalkozás sem nyújtott be panaszt. Úgy vélik továbbá, hogy a Bizottság feladata annak bizonyítása, hogy egy támogatási intézkedés alkalmas a verseny torzítására. E tekintetben hivatkoznak a Bíróság C-329/93 sz., Német Szövetségi Köztársaság és Hanseatische Industrie-Beteiligungen GmbH és Bremer Vulkan Verbund AG kontra Európai Közösségek Bizottsága ügyben 1996. október 24-én hozott ítéletére⁽⁶⁾, és különösen annak 52. pontjára, amely a következőket mondja ki: „... ha bizonyos esetekben elegendőek is a támogatásnyújtás körülményei annak igazolásához, hogy a támogatás érintheti a tagállamok közötti kereskedelmet és torzíthatja a versenyt vagy azzal fenyeget, ezeket a körülményeket a Bizottságnak ismertetnie kell határozata indoklásában ...”. Véleményük szerint a Bizottság az eljárás megindításáról szóló határozatában csupán a dán mezőgazdasági termékek kereskedelmi volumenét említette meg, vagyis nem indokolta kellőképpen azokat az okokat, amelyek miatt úgy véli, hogy a dán adókvetési rendszer veszélyeztetheti a versenyt és a belső piacon folytatott kereskedelmet. Az adómentesség csekély mértékének szemléltetése érdekében azt állítják, hogy egy a teljes mennyiségre (6 000 m³) mentességet élvező vállalkozás 2009-ben 610 DKK (kb. 81 EUR), 2010-ben 630 DKK (kb. 84 EUR) és 2011-ben 620 DKK (kb. 83 EUR) támogatásban részesült azokkal szemben, amelyek a kodifikált törvény 24b. cikke szerinti adócsökkentést kapták. Ezenfelül a mentességet élvező gazdaságok túlnyomó többsége csak 1 000 m³ mennyiségre szóló kitermelési engedéllyel rendelkezik, ami ugyancsak csökkenti az adómentesség összegét. Mivel a vízkitermelési adót 2012. január 1-jén hatályon kívül helyezték, a mentességet élvező gazdaságok legfeljebb 250 eurós támogatásban részesültek azokkal szemben, amelyek csak adócsökkentést kaptak. A felsorolt összegek mindegyike az elsődleges mezőgazdasági termelésre és az élelmiszer-feldolgozásra vonatkozó *de minimis* rendeletekben megállapított határokon belül van, tehát nem torzíthatja a versenyt.

Összegeztethetőség**a) Elsődleges termelési ágazat**

- (40) A dán hatóságok azzal folytatják elemzésüket, hogy a kodifikált törvény 24b és 24c. cikkében szereplő adókvetési rendszerekhez kapcsolódó esetleges támogatás mindenképpen összegeztethető lenne a belső piaccal.
- (41) A kodifikált törvény 24b. cikkében szereplő adócsökkentést illetően a dán hatóságok úgy ítélik meg, hogy a környezetvédelmi iránymutatások 151-159. pontjának rendelkezéseit abban az értelemben betartották, hogy a kivetett adó olyan környezetvédelmi adó, amelynek csökkentése szükséges és arányos, függetlenül attól, hogy mely eset áll fenn (azaz olyan elemzés, amelynek keretében az alkalmazott referencia forgatókönyv a kodifikált törvény 24a. cikkében előírt adó lenne, vagy olyan elemzés, amelynek keretében az alkalmazott referencia forgatókönyv a kodifikált törvény 24b. cikke szerinti adó lenne, mely esetben azonban úgy tekintenék, hogy a 25 000 m³-es felső határ előnyt biztosíthat azok számára, akik 25 000 m³-t meghaladó mennyiségre szóló vízkitermelési engedéllyel rendelkeznek).

Környezetvédelmi adó (a környezetvédelmi iránymutatások 151. pontja)

- (42) A dán hatóságok az adó környezetvédelmi jellegét azzal szemléltetik, hogy az adókvetési rendszer általános célkitűzésére, nevezetesen az ivóvízkészletek védelmére hivatkoznak, és hangsúlyozzák, hogy Dánia e téren tett

⁽⁶⁾ A Bíróság C-329/93., C-62/95. és C-63/95., sz., Német Szövetségi Köztársaság és Hanseatische Industrie-Beteiligungen GmbH és Bremer Vulkan Verbund AG kontra Európai Közösségek Bizottsága ügyben 1996. október 24-én hozott ítélete (ECLI:EU:C:1996:394).

lépési túlmutatnak az európai vízügyi keretirányelvben foglalt kötelezettségeken, és nem feltétlenül találhatók meg más tagállamokban. Hozzáteszik, hogy a rendszert úgy tervezték, hogy a legnagyobb hozzájárulók (az általános vízellátó rendszerek tulajdonosai) átháríthassák az adót a fogyasztókra, azok fogyasztása szerint, és így ösztönözhetik őket arra, hogy kevesebbet fogyasztsanak. Véleményük szerint az a tény, hogy azok részesülnek adócsökkentésben és adómentességben, akik maguk termelik ki a vizet, lehetővé tette, hogy azok fizessenek több adót, akik a legtöbb ivóvizet használják fel.

A támogatás szükségessége (a környezetvédelmi iránymutatások 158. pontja)

- (43) Ami a környezetvédelmi iránymutatások 158. pontjának a) alpontjában meghatározott kritériumot illeti (mely kritérium szerint a kedvezményezettek kiválasztásának objektív és átlátható kritériumokon kell alapulnia, és a támogatást alapvetően azonos módon kell megítélni egyazon ágazat, illetve érintett piac minden egymással versenyző szereplőjének, ha azok tényszerűen hasonló helyzetben vannak), a dán hatóságok vitatják a Bizottság érvelését, miszerint kitermelési engedéllyel rendelkező nem mezőgazdasági piaci szereplőket hasonlítottak össze a mezőgazdasági ágazat piaci szereplőivel. Véleményük szerint az adókvetési rendszer nem tesz különbséget az egyes ágazatokba tartozó és azokon kívüli vállalkozások között, hanem éppen ellenkezőleg, minden olyan nem általános vízellátó rendszer tulajdonos, aki több mint 6 000 m³ talajvíz kitermelésére jogosult évente, függetlenül tevékenységi körétől, a kodifikált törvény 24b. cikkében meghatározott adó hatálya alá tartozik. Abban az esetben, ha úgy tekintik, hogy a 25 000 m³-es felső határ előnyt biztosít azok számára, akik 25 000 m³-t meghaladó mennyiségre szóló vízkitermelési engedéllyel rendelkeznek, a kedvezményezettek kiválasztása során betartják az objektivitásra és az átláthatóságra vonatkozó követelményeket, mivel az adócsökkentést azonos módon alkalmazzák egyazon ágazat ugyanolyan ténybeli helyzetben lévő összes vállalkozására (25 000 m³-t meghaladó mennyiségre szóló vízkitermelési engedély birtoklása).
- (44) A dán hatóságok felteszik továbbá a kérdést, hogy a kedvezményezettek kiválasztása során betartandó objektív és átlátható kritériumok említésekor a Bizottságot miért érdeklik más tagállamok vállalkozásai, amelyek nem élveznek ugyanolyan előnyt, mint a csökkentett adót fizető vagy adómentességben részesülő dán vállalkozások, hiszen a külföldi vállalkozások nem tartoznak a dán adórendszer hatálya alá. E tekintetben hivatkoznak a C30/2009. sz. bizottsági határozatra ⁽¹⁷⁾, amelyben a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a fent említett kiválasztási kritériumok objektívek és egyértelműek.
- (45) A környezetvédelmi iránymutatások 158. pontjának b) alpontjában meghatározott kritériumot illetően (mely kritérium szerint a csökkentés nélküli környezeti adónak a termelési költségek jelentős növekedését kell okoznia a kedvezményezettek minden egyes ágazatában vagy kategóriájában), a dán hatóságok kifejtik, hogy a dán adóhivatal becslése szerint az elsődleges ágazatban működő vállalkozások a 2009-2010-es időszakban összesen évi 26 millió DKK-t fizettek a kodifikált törvény 24b. cikkében meghatározott adó címén, és évente mintegy 138 millió DKK-t kellett volna fizetniük, ha ugyanazon adó hatálya alá tartoztak volna, mint az általános vízellátó rendszerek tulajdonosai, ami 430 %-os többletköltséget jelentett volna az ágazat számára. A termelési költségek tekintetében a dán hatóságok egy számszerű példát említenek, amely azt mutatja, hogy a hektáronkénti többletköltség 347 DKK-ra becsülhető, vagyis a termelési költségek a természetett növényektől függően 4,3-7,7 %-kal nőnek (e számítás alapjául egy olyan gazdaság szolgál, amely 100 hektárt művel, hektáronként 1 200 m³ víz kitermelésére van engedélye és 0,31 DKK adót fizet hektáronként, ami teljes adófizetés esetén 37 200 DKK összköltséget (100 × 1 200 × 0,31) vagyis 34 700 DKK, azaz hektáronként 347 DKK többletköltséget jelentene egy olyan gazdasággal szemben, amely a kodifikált törvény 24b. cikke értelmében 2 500 DKK adót köteles fizetni, 25 000 m³ felső értékhatár mellett). Véleményük szerint a termelési költségek akár 8 %-kal történő növekedése jelentős (e tekintetben hivatkoznak az N 327/2008 sz. állami támogatással kapcsolatos bizottsági határozatra ⁽¹⁸⁾, amelyben a termelési költségek 3 %-os növekedését jelentősnek minősítették) és lehetővé teszi, hogy úgy ítéljék meg, hogy a környezetvédelmi iránymutatások 158 b) pontjában meghatározott kritérium teljesült. Úgy vélik továbbá, hogy ugyanez a logika érvényesül a 25 000 m³-es felső határ alkalmazásának tekintetében is. E felső határ nélkül a fizetendő többletadó a termelési költségek 1,25-2,20 %-os növekedését eredményezné. Ez az emelkedés alacsonyabb ugyan az N 327/2008 sz. határozatban említetté, de azzal összefüggésben kell figyelembe venni, hogy nem lehet áthárítani a fogyasztókra (lásd a következő preambulumbekendést).
- (46) Végül, a környezetvédelmi iránymutatások 158. pontjának c) alpontjában meghatározott kritériumot illetően (mely kritérium szerint a termelési költségek számottevő emelkedése nem hárítható át a vevőkre az értékesítések jelentős csökkenése nélkül) a dán hatóságok úgy ítélik meg, hogy a tervezett referencia forgatókönyvtől függetlenül (lásd a (41) preambulumbekendést) az elsődleges termelők nem tudják a termelési költségek növekedését a fogyasztókra hárítani, ezt a veszteséget maguknak kell viselniük, mivel a termelők által az öntözést igénylő talajon természetett növényekhez felhasznált víz olyan széles körben elterjedt növények termesztésére szolgál, amelyek nem jobb minőségűek, mint a nem öntözöttek, mivel azokat öntözést nem igénylő talajon

⁽¹⁷⁾ HL C 105., 2010.4.24., 3. o.

⁽¹⁸⁾ C(2009)8093 végleges dokumentum.

termesztek, továbbá az érintett termékeket nagy mennyiségben importálják is, így azok árait olyan nemzetközi piacok határozzák meg, amelyekre a dán gazdálkodók, akiknek a piaci részesedése gazdaságaik kis mérete miatt nagyon alacsony, aligha tudnak hatást gyakorolni a többletköltségeikkel. Véleményük szerint a teljes adó megfizetése vízkitermelésük csökkentésére kényszerítette volna a gazdálkodókat, ami termék- és jövedelemkiesést eredményezett volna, és ami a gazdasági válság hatásaival együtt, melyek a gazdaságokat fokozottabban kitétték a termelési költségek növekedése miatti hatásoknak, a verseny torzulását okozta volna a jelentős öntözési szükséglettel rendelkező gazdaságok és azon gazdaságok között, amelyek kevésbé vagy egyáltalán nem szorulnak öntözésre.

A támogatás arányossága (a környezetvédelmi iránymutatások 159. pontja)

- (47) A dán hatóságok rámutatnak arra, hogy a környezetvédelmi iránymutatások 159. pontja értelmében az e pontban említett három feltétel egyikének teljesülnie kell ahhoz, hogy az arányosságra vonatkozó kritériumnak megfeleljenek, és hozzáteszik, hogy a 159 b) pontra fognak összpontosítani, mivel az a), ill. a c) pontban rögzített feltételek betartásának utólagos ellenőrzése nem lehetséges. A 159 b) pontban foglalt feltétel értelmében a támogatás kedvezményezettjei a nemzeti adó legalább 20 %-át megfizetik, hacsak – tekintettel a verseny korlátozott mértékű torzulására – nem indokolt alacsonyabb ráta alkalmazása.
- (48) A dán hatóságok azt állítják, hogy figyelembe véve azt a tényt, miszerint a kodifikált törvény 24b. cikkében meghatározott adó a 24a. cikkben szereplő adó egyharmada, és hogy a 25 000 m³-es felső határ adómentességet biztosít a vállalkozások számára az említett határértéket meghaladó teljes mennyiségre, azok a vállalkozások, amelyek legalább 41 666 m³-re szóló vízkitermelési engedéllyel rendelkeznek, megfizették a kodifikált törvény 24a. cikke szerinti adó legalább 20 %-át. Azzal érvelnek azonban, hogy a vízszolgáltatók nem az állami támogatásra vonatkozó szabályok értelmében vett vállalkozások, és nem lehet verseny a mezőgazdasági üzemek és az élelmiszer-feldolgozó vállalkozások, valamint az általános vízellátó rendszerek tulajdonosai között. Az összehasonlítást olyan vállalkozások között kellene elvégezni, amelyek rendelkeznek vízkitermelési engedéllyel, ill. amelyek nem rendelkeznek ilyennel, ezért általános ellátó rendszerből kell beszerezniük a vizet. Az előbbieket viszont a kitermelhető mennyiség alapján, az utóbbiak pedig a tényleges fogyasztásuk szerint fizetnek adót, ami megnehezíti az adó 20 %-a befizetésének ellenőrzését. Azonban, figyelembe véve az engedélyek tényleges felhasználási arányát a gazdaságokban (34 %) és a feldolgozó vállalkozásokban (48 %), az engedélyek átlagos méretét (37 000 m³, ill. 243 000 m³), valamint az általános vízellátó rendszerek kitermelési lehetőségeinek kihasználtsági arányát (80 %), az derül ki, hogy az elsődleges termelők a tényleges fogyasztás alapján átlagosan a vízkitermelési engedéllyel nem rendelkező vállalkozások által fizetett adónak mintegy 45 %-át fizették, miközben ez a százalékos arány a feldolgozó vállalkozások esetében mindössze 6 %. Ezenkívül, ha a kodifikált törvény 24b. cikke szerinti adót tekintjük referencia forgatókönyvnek és összehasonlítjuk a legfeljebb 25 000 m³-re szóló vízkitermelési engedéllyel rendelkezőket és a 25 000 m³-t meghaladó mennyiségre vonatkozó engedéllyel rendelkezőket, az derül ki, hogy az érintettek 97,5 %-a megfizette a normál adó legalább 20 %-át. A dán hatóságok elismerik, hogy a 20 %-os kritériumot az egyes gazdasági szereplőknek kell teljesíteniük, de úgy vélik, hogy az arányosságra vonatkozó kritérium betartásának értékelésekor a Bizottságnak átlagokat kell figyelembe vennie és mérlegelnie kell, hogy 2009 előtt nem létezett vízkitermelési adó. Véleményük szerint, ha az adó mértéke nem lett volna korlátozva, az adókövetési rendszer sokkal nagyobb versenytorzulást eredményezett volna a mezőgazdasági ágazatban, mivel azoknak a vállalkozásoknak, amelyek nagy mennyiségű vízre vonatkozó engedélyt szereztek, amikor nem létezett adó, a teljes adót meg kellett volna fizetniük ez után a mennyiség után, a tényleges fogyasztásuktól függetlenül. Végül a más tagállamokban működő mezőgazdasági vállalkozások nem ugyanolyan adók hatálya alá tartoznak, mint a dán vállalkozások, ezért nehéz meghatározni, hogy ez utóbbiak miként tudtak volna versenylényhöz jutni.
- (49) A dán hatóságok általános következtetése az, hogy az adócsökkentés arányos, még akkor is, ha nem minden vállalkozás fizette meg az adó legalább 20 %-át.

b) *Mezőgazdasági feldolgozó ágazat*

- (50) A dán hatóságok elismerik, hogy nem tudják bizonyítani, hogy a saját vízkitermelési engedéllyel rendelkező feldolgozó vállalkozások által a kodifikált törvény 24b. cikke szerinti adócsökkentés révén kapott támogatás minden esetben megfelel a környezetvédelmi iránymutatások 158. pontjában meghatározott szükségesség kritériumának. Azonban adatokat szolgáltatnak arról, hogy az öt legnagyobb kitermelési engedéllyel rendelkező vállalkozás az adócsökkentés révén olyan támogatásban részesült, amelynek éves átlagos támogatási egyenértéke 245 417 DKK (mintegy 32 700 EUR) és 456 217 DKK (mintegy 60 000 EUR) között változik, azon vállalkozásokkal szemben, amelyek általános ellátó rendszerből szerzik be a vizet, miközben hangsúlyozzák, hogy a számadatok nem adnak pontos képet arról a valódi előnyről, amit ez a támogatás a kedvezményezettek számára nyújt, és korrigálni kellene őket a feldolgozó vállalkozások tényleges vízfogyasztása alapján (mivel az engedélyek felhasználási aránya 48 %-ra becsülhető). E súlyozás figyelembevételével az éves támogatási egyenérték 143 337 DKK (mintegy 19 100 euro) és 267 369 DKK (mintegy 35 650 euro) között változik, és még kevesebb, ha a kodifikált törvény 24b. cikke szerinti adót tekintjük referencia forgatókönyvnek.

- (51) A dán hatóságok rámutatnak arra, hogy ezek a számadatok egyenként a mezőgazdasági feldolgozó ágazatban adható 200 000 eurós *de minimis* támogatási küszöb alatt vannak. Elismerik, hogy nem lehetetlen, hogy egyes vállalkozások túllépik ezt a küszöbértéket, ha számításba vesszük a három adóév során nyújtott összes többi *de minimis* támogatást, de jelzik, hogy ez esetben a Bizottságnak figyelembe kell vennie a válságkezelési támogatásokra vonatkozó ideiglenes keretrendszer rendelkezéseinek értelmében a belső piaccal összeegyeztethetőnek tekinthető támogatási összegeket. Ezek a rendelkezések lehetővé teszik egy legfeljebb 500 000 EUR összegű támogatás nyújtását a mezőgazdasági termékeket feldolgozó vállalkozások számára, de a dán kormány nem élt ezzel a lehetőséggel. A dán hatóságok véleménye szerint az a vállalkozás, amely már kapott 200 000 EUR-t *de minimis* támogatásként, még mindig kaphat 300 000 EUR-t a válságkezelési támogatásokra vonatkozó ideiglenes keretrendszer alapján.

Adómentesség

- (52) A dán hatóságok úgy ítélik meg, hogy a kodifikált törvény 24c. cikkében meghatározott adómentesség a 24b. cikk rendelkezéseitől való eltérésnek minősül, amely referencia adókievési rendszerként kell hogy szolgáljon, de ha a Bizottság azt állapítaná meg, hogy inkább a kodifikált törvény 24a. cikkétől való eltérésről van szó, az adómentesség semmiképp sem foglalna magában az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése szerinti állami támogatást, vagy ha mindezek ellenére úgy kellene tekinteni, hogy állami támogatást foglal magában, az összeegyeztethető lenne a belső piaccal.
- (53) A dán hatóságok álláspontjuk alátámasztására azt állítják, hogy azok a vállalkozások, amelyek legfeljebb 6 000 m³ vizet termelhetnek ki, nem részesültek 250 EUR-nál nagyobb támogatásban, amennyiben az adómentesség a 24b. cikk rendelkezéseitől való eltérésnek minősül, ill. 750 EUR-nál nagyobb támogatásban, amennyiben az adómentesség a 24a. cikk rendelkezéseitől való eltérésnek minősül (a kodifikált törvény 24b. cikke szerinti adó ugyanis csak az egyharmada a 24a. cikkben meghatározott adónak). Ezután emlékeztetnek arra, hogy az intézkedést az alkalmazandó *de minimis* szabállyal összefüggésben kell értékelni, a jogellenes támogatás összeegyeztethetőségét pedig a támogatás odaítélésekor alkalmazandó szabályozással összhangban kell értékelni. E tekintetben ismét a válságkezelési támogatásokra vonatkozó ideiglenes keretrendszerre hivatkoznak és hangsúlyozzák, hogy a Bizottság nem utasíthatja el, hogy ebben az ügyben alkalmazhatónak tekintse, mivel a támogatást nem egy jóváhagyott rendszer keretében nyújtották és a dán hatóságok nem kérték a kedvezményezetteket, hogy nyilatkozzanak azokról a *de minimis* támogatásokról, amelyeket esetlegesen az előtt kaptak, hogy a szóban forgó intézkedés előnyeiből részesültek. Véleményük szerint, ha a Bizottság ragaszkodna e formai kritériumok szigorú betartásához, a jogellenes állami támogatások értékelésének alapjául szolgáló elvek elveszítenék létjogosultságukat, mivel a be nem jelentett támogatás jellemzője pontosan az, hogy nem felel meg a jogszerűség alaki követelményeinek. E tekintetben hozzátesszük, hogy a be nem jelentett támogatások soha nem tekinthetők a belső piaccal összeegyeztethetőnek, ami még inkább igaz a valamely csoportmentességi rendelet értelmében az értesítés alól mentesített támogatásokra.
- (54) Ezen érvek alapján a dán hatóságok arra a következtetésre jutnak, hogy az adómentességet a belső piaccal összeegyeztethetőnek kell minősíteni, ha megállapítást nyer, hogy a válságkezelési támogatásokra vonatkozó ideiglenes keretrendszerben meghatározott felső támogatási korlátokat (500 000 EUR a feldolgozó vállalkozások esetében és 15 000 EUR az elsődleges termelők esetében, beleértve a *de minimis* támogatásokat is) nem lépték túl, és a Bizottságnak *de facto* fel kell emelnie a *de minimis* felső korlátot az adómentesség összeegyeztethetőségének vizsgálatá során. Véleményük szerint, figyelembe véve az előző preambulumbekkezdésben említett 250 EUR és 750 EUR összegeket, a mentesség időszakában (2009-2011) a válságkezelési támogatásokra vonatkozó ideiglenes keretrendszerben meghatározott felső támogatási korlátokat nem léphették túl még akkor sem, ha a feldolgozó vállalkozások és az elsődleges termelők már megkapták az ugyanabban az időszakban nyújtható *de minimis* támogatások maximális összegét. A dán hatóságok elismerik ugyan, hogy a *de minimis* támogatások vagy a válságkezelési támogatásokra vonatkozó ideiglenes keretrendszer értelmében összeegyeztethető támogatások nyújtásának alaki követelményei nem teljesültek, de mivel Dánia annak idején nem élt az e keretrendszer által kínált lehetőségekkel, és mivel a kapott támogatási összegek nem haladják meg a 750 EUR-t, nem áll fenn az ideiglenes keretrendszer által meghatározott felső korlátok túllépésének veszélye e rendelkezések utólagos alkalmazása esetén.

Visszafizettetés

- (55) A dán hatóságok azt állítják, hogy még ha a Bizottság nem is fogadná el az annak kifejtése érdekében hivatkozott tényelemeket, hogy az adókievési rendszerben nincsenek jogellenes és összeegyeztethetetlen támogatások, nem kérheti a támogatások kedvezményezettektől való visszakövetelését, mivel a támogatások versenyre gyakorolt hatása minimális, a visszafizettetés nem állítaná helyre a normál helyzetet, a kedvezményezetteknek jogos elvárásaik voltak, és teljesen lehetetlen a visszafizettetést úgy végrehajtani, hogy minden vállalkozás egyenlő feltételekben részesüljön.
- (56) Az első érvük alátámasztására azt állítják, hogy az azonos ténybeli helyzetben lévő valamennyi vállalkozás egyforma elbánásban részesült, ami a verseny torzulásának kockázatát minimálisra, sőt elméleti szintre

korlátozza. Ezenkívül a vízkitermelési engedéllyel rendelkezők számára nyújtott támogatások felső korlátjának köszönhetően fennmaradtak az egyenlő versenyfeltételek, például az elsődleges termelési ágazatban, mivel megakadályozta a legtöbbet öntöző termelők termelési költségeinek aránytalan megnövekedését.

- (57) A második érvet illetően a dán hatóságok hangsúlyozzák, hogy a visszafizettetés nem teszi lehetővé a 2009 előtti versenyhelyzet visszaállítását, mivel az elsődleges termelők nem a hazai vagy más tagállamokban működő versenytársaikkal szemben jutottak versenyelőnyhöz, hanem csak más ágazatok olyan vállalkozásaival szemben, amelyek általános vízellátó rendszerből szerzik be a vizet. A visszafizettetés leginkább azokat érintené, akiknek a kedvezőtlen éghajlati körülmények és a talaj jellege miatt a legtöbbet kell öntözniük, vagyis a visszafizetendő összeg meghatározása nem a támogatás versenyre gyakorolt potenciális hatásától, hanem külső tényezőktől függne. Ezenkívül a visszafizettetés azok javára torzítaná a versenyt akik (adómentes) felszíni vizet, nem pedig talajvizet tudnak használni ugyanazon termékek előállításához, ami ellentétes lenne a 659/1999/EK tanácsi rendelet⁽¹⁹⁾ 14. cikkének (2) bekezdésében előírt rendelkezésekkel. Végül a visszafizettetés következményei helyrehozhatatlanok és aránytalanok lennének az intézkedés versenyre gyakorolt korlátozott hatásához képest.
- (58) A kedvezményezettek jogos elvárását illetően a dán hatóságok rámutatnak arra, hogy a potenciális kedvezményezettek túlnyomó többsége valójában nem várhatta el, hogy a rendszer előnyhöz juttassa őket a versenyjog alapján, különösen, hogy más tagállamokban nincsenek hasonló adók. Ezenkívül soha egyetlen dán vagy külföldi vállalkozás sem nyújtott be panaszt a szóban forgó adókiivetési rendszer miatt. Végül, mivel a vízkitermelési engedélyek rendszerint tíz-tizenöt éves időtartamra szólnak, a legtöbb kedvezményezettnek nem volt lehetősége arra, hogy figyelembe vegye az adózási kérdéseket, amikor engedélyért folyamodott, és az engedély méretén alapuló visszakövetelés nem venné számításba ezeket az előre nem látható körülményeket.

A támogatások hatékony visszafizettetése nem lehetséges oly módon, hogy minden vállalkozás egyenlő feltételekben részesüljön

- (59) Végezetül, azt a tényt illetően, hogy nem lehetséges hatékonyan visszafizettetni a támogatásokat oly módon, hogy minden vállalkozás egyenlő feltételekben részesüljön, a dán hatóságok hangsúlyozzák, hogy a hatékony visszafizettetés nehézségekbe ütközik, mivel nem lehet meghatározni a szóban forgó támogatások támogatási egyenértékét minden egyes kedvezményezett tekintetében, hiszen a kedvezményezettek 2009-2011-es fogyasztását sem lehetséges utólag meghatározni. Ezenkívül Dániában nem létezik olyan referenciakeret, amely lehetővé teszi a támogatási egyenérték kiszámítását minden vállalkozás tekintetében, és az általános vízellátó rendszert igénybe vevő vállalkozások által közvetett módon fizetett adó a rendszer igénybevételének mértéke szerint változik, ami azt jelenti, hogy az ugyanazon kategóriába tartozó vállalkozások eltérő adókulcsok hatálya alá tartozhattak. A hatékony kiegyenlítés érdekében minden egyes vállalkozás esetében újra kellene számolni a vízkitermelési adót a 2009-2011-es időszakban mért tényleges fogyasztásuk alapján és egy egységes, de önkényes adókulcs szerint, úgy, hogy a túlfizetés visszatérítésre kerüljön, ill. azok a vállalkozások, amelyek nem fizettek eleget, rendezzék az esetleges egyenleget. Ez a modell azonban nem lenne megvalósítható, mert a legtöbb esetben nem lehet meghatározni a saját kitermelési hellyel rendelkező vállalkozások pontos fogyasztását.

V. AZ ÉRDEKELT FÉL ÉSZREVÉTELEI

- (60) Az érdekelt fél észrevételeiben úgy véli, hogy a szóban forgó adórendszer nem foglal magában vállalkozásoknak nyújtott állami támogatást, mivel az adócsökkentések, ill. adómentességek nem szelektívek, és a versenyt nem érintik. Véleménye szerint, még ha arra a következtetésre jutnánk is, hogy az adórendszer támogatást foglal magában, az összegegyeztethető lenne a környezetvédelmi iránymutatások rendelkezéseivel. Ezenkívül az esetlegesen jogellenesnek és összegegyeztetetlennek nyilvánított támogatások visszafizettetése ellentétes lenne az általános jogelvekkel. A mezőgazdasági termelők nem tudhatták előre, hogy jogellenes állami támogatást fognak kapni, maga a visszafizettetés pedig aránytalan intézkedés lenne, mivel a legtöbb termelő nem termeli ki az engedélyben szereplő teljes vízmennyiséget. Végül, egyetlen dán vagy külföldi vállalkozás vagy szervezet sem nyújtott be panaszt az adóztatás terén alkalmazott megkülönböztetés miatti versenytorzulás okán.

⁽¹⁹⁾ A Tanács 659/1999/EK rendelete (1999. március 22.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 108. cikke a vonatkozó részletes szabályok megállapításáról (HL L 83., 1999.3.27., 1. o.). Ezt a rendeletet hatályon kívül helyezte a Tanács 2015. július 13-i (EU) 2015/1589 rendelete az Európai Unió működéséről szóló szerződés 108. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról (HL L 248., 2015.9.24., 9. o.).

VI. A DÁN HATÓSÁGOK VÁLASZA AZ ÉRDEKELT FÉL ÉSZREVÉTELEIRE

- (61) A dán hatóságok 2012. július 2-án e-mailben küldött levelükben megállapították, hogy az érdekelt fél támogatja álláspontjukat, és hangsúlyozták, hogy az a tény, hogy egyetlen más vállalkozás vagy szervezet sem tett észrevételt azt mutatja, hogy a rendszer nem befolyásolja a belső piaci verseny feltételeit.

VII. ÉRTÉKELÉS

VII.1. Támogatás fennállása

- (62) Az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése szerint a belső piaccal összeegyeztethetetlen a tagállamok által vagy állami forrásból bármilyen formában nyújtott olyan támogatás, amely bizonyos vállalkozásoknak vagy bizonyos áruk termelésének előnyben részesítése által torzítja a versenyt, vagy azzal fenyeget, amennyiben ez érinti a tagállamok közötti kereskedelmet.
- (63) A hivatalos vizsgálati eljárás keretében a Bizottság a rendelkezésére álló információk alapján hangsúlyozta, hogy a szóban forgó intézkedés magában foglalhat állami támogatást, mivel az állam nyújtotta (amely adócsökkentés vagy adómentesség biztosítása miatt forrásoktól esik el), bizonyos vállalkozásokat előnyben részesít (a magán kitermelési engedéllyel rendelkező mezőgazdasági vállalkozások túlnyomó többségét, és köztük azokat, amelyek inkább mentességet élveznek, mintsem csökkentést, s amelyek mindegyike részesül a rá háruló pénzügyi terhek mérséklésében), hatással lehet a kereskedelemre⁽²⁰⁾ és torzíthatja a versenyt⁽²¹⁾. Ezenfelül a Bizottság rámutatott arra, hogy nem biztos, hogy az intézkedés *de minimis* támogatási rendszer keretébe tartozónak tekinthető (lásd a (21) preambulumbekendést). Ez utóbbi kérdéssel kapcsolatban a Bizottság a dán hatóságok által szolgáltatott információk alapján továbbra sem tud arra a következtetésre jutni, hogy a szóban forgó intézkedés *de minimis* támogatási rendszer keretébe tartozónak tekinthető lett volna. A mezőgazdasági feldolgozó ágazatot illetően ugyanis maguk a dán hatóságok jelezték, hogy lehetséges, hogy a *de minimis* támogatások nyújtását szabályozó feltételek nem teljesültek (lásd az (51) preambulumbekendést). Az elsődleges termelési ágazatban a dán hatóságok nem szolgáltatott bizonyítékot arra nézve, hogy az adócsökkentésből/adómentességéből eredő támogatási összegek nem eredményezhették a három adóévet magában foglaló időszakra vonatkozó felső korlátok túllépését. E megfontolásokat figyelembe véve a Bizottság nem tud arra a következtetésre jutni, hogy a szóban forgó intézkedés *de minimis* rendszer hatálya alá tartozhat. Ezért véglegesen meg kell határozni, hogy a szóban forgó intézkedés magában foglal-e állami támogatást az egyéb alkalmazandó állami támogatási szabályok alapján.

Szelektív előny megléte

- (64) Ahhoz, hogy az intézkedést állami támogatásnak lehessen tekinteni, szelektívnek kell lennie és előnyt kell nyújtania oly módon, hogy bizonyos vállalkozásokat vagy bizonyos áruk termelését előnyben részesíti.
- (65) Adóintézkedés keretében a szelektivitás a referenciaként szolgáló adókivetési rendszer alóli kivétel révén valósul meg. Ebben az ügyben a dán jogszabályok különleges adójogi bánásmódot (adócsökkentést vagy adómentességet) biztosítanak az olyan vízkitermelési engedéllyel rendelkező vállalkozások részére, amely bizonyos kitermelési szinteket meghaladó vagy el nem érő vízmennyiségre szól.

Az adó egyharmadra való csökkentésének *prima facie* szelektivitása a vízkitermelési engedéllyel rendelkezők esetében (24a és 24b. cikk)

- (66) A (64) preambulumbekendésből az következik, hogy ahhoz, hogy az intézkedést állami támogatásnak lehessen tekinteni, szelektívnek kell lennie és előnyben kell részesítenie bizonyos vállalkozásokat vagy bizonyos áruk termelését.

⁽²⁰⁾ A Közösségen belüli kereskedelemre vonatkozó statisztikák azt mutatják, hogy 2011-ben Dánia mezőgazdasági termék importja 6,886 milliárd eurót tett ki, miközben az export 9,223 millió euro volt. 2013-ban ezek a számadatok 7,811 milliárd eurót, illetve 9,408 milliárd eurót mutattak. Az italok esetében elérték a 271,9 milliárd eurót, illetve az 547,3 milliárd eurót.

⁽²¹⁾ A Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint pusztán az a tény, hogy a vállalkozás versenyhelyzete javult azáltal, hogy olyan előnyhöz jutott, amit rendes piaci feltételek mellett nem tudott volna elérni, és amiben versenytársai nem részesülnek, elegendő a verseny torzításának bizonyításához (C-730/79 sz. *Philip Morris kontra Bizottság* ügy (ECLI: EU:C:1980: 209.)).

- (67) Az Európai Unió működéséről szóló szerződés⁽²²⁾ 107. cikkének (1) bekezdésében említett „állami támogatás” fogalmáról szóló bizottsági közlemény 128. pontja, amely felváltotta az állami támogatási szabályoknak a vállalkozások közvetlen adóztatásával kapcsolatos intézkedésekre történő alkalmazásáról szóló bizottsági közleményt, átveszi az ítélkezési gyakorlatban megfogalmazott elveket, melyek szerint annak megállapítása érdekében, hogy egy intézkedés az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében állami támogatásnak minősül-e vagy sem, meg kell határozni egy referenciarendszert, majd ellenőrizni kell, hogy a tervezett intézkedés az említett rendszertől való eltérésnek minősül-e, amennyiben különbséget tesz a gazdasági szereplők között, a rendszerből fakadó célok tekintetében, és végül meg kell állapítani, hogy az eltérést a referenciarendszer jellege vagy általános felépítése indokolja-e.
- (68) A Bíróság ítélkezési gyakorlata⁽²³⁾ azt is kimondja, hogy „a szelektivitás értékelését illetően, ami az állami támogatás fogalmának előfeltétele, az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az EK 87. cikke (1) bekezdésének alkalmazásában azt kell eldönteni, hogy egy adott jogi szabályozás keretén belül valamely nemzeti intézkedés alkalmas-e arra, hogy »bizonyos vállalkozásokat vagy bizonyos áruk termelését« előnyben részesítse olyan vállalkozásokkal szemben, amelyek a szabályozás által elérni kívánt cél tekintetében hasonló jogi és ténybeli helyzetben vannak”⁽²⁴⁾. Ebben az ügyben azt kell meghatározni, hogy azok a (túlnyomórészt a mezőgazdasági ágazathoz tartozó) gazdasági szereplők, akik vízkitermelési engedéllyel rendelkeznek és a kodifikált törvény 24b. cikke alapján adócsökkentésben részesültek, hasonló ténybeli és jogi helyzetben voltak-e, mint azok a gazdasági szereplők, akik általános vízellátó létesítményre csatlakoztak és az általános vízellátó létesítmények tulajdonosai által áthárított adót fizették meg, mely tulajdonosok a kodifikált törvény 24a. cikke értelmében az ugyanezen törvény 24. cikkével létrehozott adót teljes mértékben kötelesek megfizetni. A hivatalos vizsgálati eljárás keretében a dán hatóságok kifejezetten a ténybeli és jogi helyzetek azonosságára hivatkoztak, amikor a Bíróság egyik ítéletét idézték (lásd a (24) preambulumbekendést és a 11. lábjegyzetet), amely nem szerepel a 23. lábjegyzetben említettek között, de ugyanazt az elvet mondja ki, mint amelyet az említett preambulumbekendés tartalmaz. Ezenfelül azzal érveltek, hogy a számítás alapja és az adó beszedési módja közötti különbségek (a ténylegesen elfogyasztott vízmennyiség után fizetendő és a gazdasági szereplőktől közvetve beszedett adó a kodifikált törvény 24a. cikkében említett esetben, és a kitermelésre engedélyezett mennyiség után fizetendő közvetlen adó, a tényleges fogyasztás mértékétől függetlenül, a kodifikált törvény 24b. cikkében említett, 24c. cikkel modulált esetben) azt eredményezték, hogy azok a gazdasági szereplők, akik közvetetten a kodifikált törvény 24a. cikke szerinti adó hatálya alá tartoznak, és azok, akik közvetlenül a kodifikált törvény 24b. cikke szerinti adó hatálya alá tartoznak, nincsenek hasonló ténybeli és jogi helyzetben. Így ezek a különbségek két eltérő adórendszer egyidejű létezését eredményeznék (az egyik a kodifikált törvény 24a. cikkéhez kapcsolódik, a másik a kodifikált törvény 24b és 24c. cikkéhez kapcsolódik), a támogatás fennállásának meghatározásához figyelembe veendő referenciarendszer pedig a kodifikált törvény 24b. cikkéből származó rendszer kellene hogy legyen.
- (69) A Bizottság megállapítja, hogy az adó célja az volt, hogy elegendő forrás álljon rendelkezésre a dániai ivóvízellátás szempontjából kiemelkedően fontos területek feltérképezésére és hasznosításuk tervezésére. Tehát minden vízfelhasználó vállalkozást *a priori* ugyanolyan fizetési feltételeknek kell alávetni. Ezért az adó kodifikált törvény 24. cikkével történő bevezetésének – azzal a kötelezettséggel együtt, hogy az általános vízellátó létesítményre csatlakozott gazdasági szereplőknek a kodifikált törvény 24a. cikke szerinti teljes adót meg kell fizetniük – kell kiindulási referenciapontként szolgálnia a kodifikált törvény 24b és 24c. cikkében meghatározott forgatókönyvek szerinti támogatás fennállásának meghatározásához, bármilyen következtetések vonhatók is le később abból, hogy más referenciapontokat kell alkalmazni egy adott forgatókönyvben esetlegesen jelenlévő támogatások elemzéséhez.
- (70) A kodifikált törvény 24b. cikkét illetően a szelektivitást két szinten kell meghatározni: az egyik a 24a. cikk szerinti adó egyharmadának fizetése, a másik a csökkentett adó hatálya alá eső vízmennyiség 25 000 m³-re történő korlátozása és a 6 000 m³-t meg nem haladó mennyiségre szóló engedélyek esetén adott adómentesség.
- (71) Amint azt már említettük, ahhoz, hogy valamely intézkedést úgy lehessen tekinteni, hogy állami támogatást foglal magában, szelektívnek kell lennie és előnyben kell részesítenie bizonyos vállalkozásokat vagy bizonyos áruk termelését (lásd a (64) preambulumbekendést). Amint azt a dán hatóságok kimondták (lásd a (24) preambulumbekendést), azt a kérdést is fel kell tenni, hogy a szóban forgó intézkedés különbséget tesz-e a szóban forgó intézkedés által elérni kívánt cél tekintetében hasonló jogi és ténybeli helyzetben lévő vállalkozások között, ahogyan azt a Bíróság ítélkezési gyakorlata előírja⁽²⁵⁾.

⁽²²⁾ HL C 262., 2016.7.19., 1. o.

⁽²³⁾ Lásd a Bíróság C-143/99 sz. *Adria Wien* ügyben hozott ítéletének (13. lábjegyzet) (41) preambulumbekendését; a Bíróság C-308/01 sz. *GIL Insurance* ügyben 2004. április 29-én hozott ítéletének (ECLI: EU:C: 2004:252) 68. pontját; a Bíróság C-172/03 sz. *Heiser* ügyben 2015. március 3-án hozott ítéletének (ECLI:EU:C:2005:130) 40. pontját; és a Bíróság C-88/03 sz. *Portugália kontra Bizottság* ügyben 2006. szeptember 6-án hozott ítéletének (ECLI: EU:C:2006:511) 54. pontját.

⁽²⁴⁾ Lásd ebben az értelemben a Bíróság C-88/03 sz. *Portugália kontra Bizottság* ügyben 2006. szeptember 6-án hozott ítéletét (lásd a 26. lábjegyzetet).

⁽²⁵⁾ Lásd az 23. lábjegyzetet.

- (72) Ezzel kapcsolatban a Bizottság külön megjegyzi, hogy a dán hatóságok által szolgáltatott információk szerint a kodifikált törvény 24a. cikkében leírt rendszer a tényleges fogyasztáson alapuló adózást ír elő, míg a 24b. cikk szerinti rendszer a kitermelési lehetőségen alapuló adózást ír elő (márpedig az engedélyben szereplő mennyiséget messze nem használják fel teljes mértékben, amint azt a (27) preambulumbekzdés hetedik francia bekezdésében szereplő adatok is mutatják). Ezenkívül, amint azt a (27) preambulumbekzdés utolsó francia bekezdése és a (28) preambulumbekzdés második és harmadik francia bekezdése megállapítja, a helyszíni különbségek (általános vízellátó rendszerek által kiszolgált területen belül vagy kívül való elhelyezkedés) különböző vízellátási szabályok alkalmazását tehetik szükségessé, továbbá az érintett víz minősége a tervezett forgatókönyvek szerint eltérő, mivel a kodifikált törvény 24a. cikkében előírt forgatókönyvben szereplő, adó alá vont víz ivóvíz, míg a másik forgatókönyv szerint azok a vállalkozások, amelyek a talajvízre kivetett adót kötelesek megfizetni ahhoz, hogy az ivóvízvédelmet finanszírozzák, földrajzi elhelyezkedésük révén számos olyan gazdasággal szomszédosak, amelyek nem tartoznak az adó hatálya alá, mert felszíni vizet termelnek ki, és maguknak kell viselniük a vízminőség és a kitermelési helyek állapotának ellenőrzésével kapcsolatos költségeket, melyek az első forgatókönyvben szereplő vállalkozások számlájába vannak beépítve.
- (73) Az intézkedés szelektivitását azonban az elérendő cél figyelembevételével kell értékelni (lásd a (68) preambulumbekzdést és a 24. lábjegyzetet), ami ebben az ügyben az ivóvízellátás szempontjából kiemelkedően fontos területek feltérképezése és hasznosításuk tervezése. Ebből a szempontból meg kell állapítani, hogy a kitűzött cél jellegét tekintve az összes gazdasági szereplőt egyformán kellett volna adóztatni ahhoz, hogy az intézkedés ne minősüljön szelektívnek (lásd a (69) preambulumbekzdést). Ezért a Bizottság csak arra a következtetésre juthat, hogy a kodifikált törvény 24b. cikke szerinti kétharmados adócsökkentés szelektív.
- (74) A dán hatóságok által előterjesztett többi érv nem tartalmaz olyan elemeket, amelyek érvénytelenítenék ezt a következtetést: különösen a (26) preambulumbekzdésben ismertetett érv, miszerint az általános vízellátó létesítmények tulajdonosainak és a létesítmények magántulajdonosainak száma eltérő, önmagában nem elegendő a jogi vagy ténybeli helyzet említett adórendszerek közötti különbségének indoklásához, mivel mindkét esetben a fogyasztók fizetik meg az adót, akár közvetett módon, a számlán keresztül, az első esetben, vagy közvetlenül, a második esetben; ugyancsak nem érvényes az az érv, miszerint az általános létesítmények tulajdonosai nem vállalkozások, mivel nem folytatnak gazdasági tevékenységet – lásd a (27) preambulumbekzdés harmadik és negyedik francia bekezdését –, mert maguk a dán hatóságok hangsúlyozzák, hogy a gazdasági tevékenység áruk kínálása vagy szolgáltatások nyújtása, és a vízellátás pontosan egy szolgáltatás, vagyis gazdasági tevékenység, és ebben az ügyben a ténybeli és jogi helyzet különbségének fennállását nem a közléstítmények tulajdonosai és a magánlétesítmények tulajdonosai között kell megítélni, hanem a közléstítményre csatlakozó vállalkozások és az ugyanazon ágazatban működő, saját létesítménnyel rendelkező vállalkozások között.
- (75) Mindezek alapján meg kell vizsgálni, hogy az intézkedés – szelektivitása vagyis annak ellenére, hogy csak bizonyos vállalkozásokra vonatkozik – előnyt biztosít-e ez utóbbiak számára. E tekintetben a Bizottság megállapítja, hogy azok, akik kétharmados adócsökkentésben részesülnek, a vízkitermelési engedélyben szereplő elméleti fogyasztás alapján adóznak, míg azok, akik a teljes adót megfizetik, a ténylegesen felhasznált vízmennyiség alapján adóznak. Megjegyzi továbbá, hogy a dán hatóságok véleménye szerint a magánlétesítmények tulajdonosai csak az egyharmadát (34 % - lásd a (34) preambulumbekzdést) használták fel a kitermelésre engedélyezett vízmennyiségeknek. E tényezőkre való tekintettel a Bizottság úgy véli, hogy az adó kétharmados csökkentése arra szolgál, hogy ellensúlyozza a ténylegesen felhasznált mennyiségre kivetett adó és a kitermelési engedélyekben szereplő mennyiség alapján kivetett adó közötti különbség hatásait. Ezenfelül, e csökkentés nélkül a beszedett összegek messze meghaladták volna az ivóvízellátás szempontjából kiemelkedően fontos területek feltérképezésének és hasznosításuk tervezésének finanszírozási igényeit. E tényezőkre való tekintettel a Bizottság arra a következtetésre jut, hogy a kodifikált törvény 24b. cikke szerinti kétharmados adócsökkentés nem biztosít gazdasági előnyt az érintett gazdasági szereplők számára és ezért nem foglal magában az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében vett állami támogatást.
- (76) Most azt kell meghatározni, hogy a kodifikált törvény 24b. cikke szerinti forgatókönyv esetén az adó 25 000 m³ vízmennyiségre való korlátozása és a 6 000 m³-t meg nem haladó engedélyekre biztosított adómentesség magában foglal-e állami támogatást.

Az adó 25 000 m³-re való korlátozása

- (77) Ami az adó beszédésének 25 000 m³ mennyiségre való korlátozását illeti, a dán hatóságok nem tudnak jogi és ténybeli különbségekre hivatkozni, mivel azok a vállalkozások, amelyek 25 000 m³-t meghaladó mennyiségre szóló vízkitermelési engedéllyel rendelkeznek és vonatkozik rájuk a felső korlát, ugyanannak az alap adókvetési rendszernek a hatálya alá tartoznak, mint a 25 000 m³-t meg nem haladó mennyiségre vonatkozó vízkitermelési engedéllyel rendelkező és ugyanazon területeken elhelyezkedő vállalkozások (a kodifikált törvény 24. cikke szerinti adó egyharmadának fizetése). Ezenkívül a dán hatóságok azon érve, miszerint az esetleges előny meglétét

inkább azoknál kell megvizsgálni, akik 25 000 m³-t meg nem haladó vízmennyiségre fizetnek adót, mint azoknál, akik 25 000 m³-t meghaladó mennyiségre szóló vízkitermelési engedéllyel rendelkeznek, de csak 25 000 m³ után fizetnek adót, nem elfogadható, mivel – amint az a (18) preambulumbekendésből kitűnik – a kodifikált törvény 24b. cikkében megállapított norma a 24. cikk szerinti adó egyharmadának mindenki általi megfizetése, a 25 000 m³-es felső határ megállapítása pedig *lex specialis*, amely *de facto* eltér az egyharmad adó fizetésének elvétől (mivel minél nagyobb az engedélyben szereplő vízmennyiség, annál kisebb az adó százalékos aránya). Az ily módon létrejött kivétel tehát *prima facie* szelektivitási elemet vezet be a rendszerbe és előnyt biztosít a 25 000 m³-t meghaladó mennyiségre szóló vízkitermelési engedéllyel rendelkező vállalkozásoknak azokkal szemben, amelyek legfeljebb 25 000 m³ mennyiségre vonatkozó kitermelési engedéllyel rendelkeznek, miközben a kodifikált törvény 24b. cikkének hatálya alá tartozó összes vállalkozás azonos ténybeli és jogi helyzetben van, mivel magán létesítményre vonatkozó kitermelési engedéllyel rendelkeznek, és a felső korlát meghatározása előtt mindegyikükre ugyanaz az adókvetés vonatkozik.

- (78) Ennek megfelelően meg kell vizsgálni a dán hatóságok által a felső korlát meghatározásának indokoltságára vonatkozóan előterjesztett érveket az adórendszer logikája alapján. Az ítélezési gyakorlatot jelenleg az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. cikkének (1) bekezdésében említett „állami támogatás” fogalmáról szóló bizottsági közlemény foglalja össze, de a támogatás odaítélésekor az állami támogatási szabályoknak a vállalkozások közvetlen adóztatásával kapcsolatos intézkedésekre történő alkalmazásáról szóló bizottsági közlemény tartalmazta (a továbbiakban: „a korábbi közlemény”).
- (79) A korábbi közlemény 23. pontja kimondja, hogy bizonyos intézkedéseket eltérő jellegük miatt nem kell feltétlenül állami támogatásnak tekinteni. A közlemény 24. pontja ezt a megközelítést taglalja és rámutat arra, hogy a jövedelem- vagy nyereségadó ráta progresszivitását az adó újraelosztásának logikája indokolja. A dán hatóságok úgy vélik, hogy az adó 25 000 m³ vízmennyiségre történő korlátozása ebből a *mutatis mutandis* logikából ered.
- (80) A Bizottság nem tudja elfogadni ezt az álláspontot. Valójában ebben az ügyben, abból kifolyólag, hogy a kitermelhető legtöbb vízmennyiségre vonatkozó engedélyek adójára felső korlátot határoznak meg, biztosan nem magasabb az adó mértéke azok esetében, akik ilyen engedélyekkel rendelkeznek. Épp ellenkezőleg, a felső korlátnak köszönhetően (jelentősen) alacsonyabb összeget fizethetnek, mint amennyit akkor kellett volna fizetniük, ha nem létezett volna felső korlát. Az újraelosztás logikáját tehát – még *mutatis mutandis* értelmezve is – megfordítja a felső korlát, hiszen végül azoknak kell arányosan többet fizetniük, akik 6 000 m³-nél nagyobb, de 25 000 m³-nél kisebb mennyiségre szóló kitermelési engedéllyel rendelkeznek. Ebben az ügyben tehát nem lehet szó progresszív adómérték alkalmazásáról.
- (81) A Bizottság ebben az ügyben nem tekintheti helytállónak a dán hatóságok hivatkozását az állami támogatási szabályoknak a vállalkozások közvetlen adóztatásával kapcsolatos intézkedésekre történő alkalmazásáról szóló bizottsági közlemény 27. pontjára (amely szerint a rendszer jellege és általános felépítése indokolhatja azokat a diszkrecionális elemeket nem tartalmazó különleges rendelkezéseket, amelyek többek között a meghatározott ágazatokra jellemző eszközökben különleges számviteli követelményeket vagy a föld jelentőségét veszik számításba és ezért nem minősülnek állami támogatásnak), és következésképpen az N 472/2002 sz. támogatási ügyre való hivatkozást sem (lásd a (34) preambulumbekendés utolsó francia bekezdését). Először is a diszkrecionális elem hiánya nem jelenti automatikusan a szelektív elbánás hiányát. Ezután a Bizottság emlékeztet arra, hogy az N 472/2002 sz. ügyben vizsgált, földadóra vonatkozó felső határ célja az volt, hogy korlátozza a dániai földterületek értéknövekedésének hatását, ami a mezőgazdasági ágazat összes gazdasági szereplőjére kivetett adószintet érintette, miközben ebben az ügyben a mezőgazdasági ágazat gazdasági szereplőinek csak egy része (a 25 000 m³-t meghaladó mennyiségre szóló vízkitermelési engedéllyel rendelkezők) részesülhetett az intézkedés előnyeiből. E tényezők figyelembevételével a Bizottság nem tudja úgy tekinteni, hogy a korábbi közlemény 24. és 27. pontjának feltételei kielégítő módon teljesültek. Ennélfogva arra a következtetésre jut, hogy a kodifikált törvény 24b. cikke szerinti felső adókorlátot nem indokolja az adórendszer jellege és felépítése, ezért szelektív.

A legfeljebb 6 000 m³-re szóló kitermelési engedélyekre biztosított adómentesség

- (82) A 6 000 m³-t meg nem haladó éves vízmennyiségre vonatkozó kitermelési engedéllyel rendelkezők részére biztosított teljes adómentességet illetően a dán hatóságok maguk is elismerik, hogy az intézkedés abban az értelemben szelektív, hogy bizonyos vállalkozásokat előnyben részesít. A rendszer adminisztratív irányítását figyelembe vevő eltérés indoklásához hangsúlyozzák azonban, hogy azok az összegek, amelyeket be kellett volna szedni, csekély mértékűek (lásd a (35) preambulumbekendést). A Bizottság megállapítja, hogy a kedvezményezettek által be nem fizetett összegek csekély mértékűek, és elismeri, hogy az olyan kis összegek beszedése, mint a jelen ügyben említettek, konzekvens adminisztratív terhet eredményezett volna arányosan magas költségek mellett (adminisztratív eljárásokat kellett volna kezdeményezni mintegy 75 000 engedély esetében, egyenként kb. 40 euro éves összeg beszedése érdekében – lásd a (19) és (35) preambulumbekendést). Az adórendszernek

azonban természeténél fogva az a célja, hogy az állam bevételekhez jusson, nem pedig az, hogy forrásokat pazaroljon el és végül ne szedjen be semmit, sőt veszteségeket könyveljen el. Ezenkívül a kisebb engedélyekre vonatkozó bejelentési kötelezettség hiánya bonyolult adminisztratív kutatásokat tett volna szükségessé, melyek ismét jelentős költségeket eredményeztek volna. Ebben az összefüggésben a Bizottság úgy ítélheti meg, hogy a 6 000 m³-t meg nem haladó éves vízmennyiségre vonatkozó kitermelési engedélyekre biztosított teljes adómentességet a dán adórendszer jellege és általános felépítése indokolja, ezért nem eredményez szelektivitást és nem minősül az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében vett állami támogatásnak.

Állami források megléte, betudhatóság, valamint a tagállamok közötti kereskedelemre és versenyre gyakorolt hatás az adókiivetés felső határának 25 000 m³-re való korlátozása esetén

- (83) Az állami támogatás fennállásának a hivatalos vizsgálati eljárás megindításakor említett többi jellemző elemei továbbra is jelen vannak az adókiivetés 25 000 m³-re való korlátozásában: a támogatást állami forrásokból finanszírozzák, mivel azáltal, hogy az adókiivetés felső határát bizonyos vízmennyiségre korlátozzák, az állam pénzeszközöktől esik el; előnyben részesít bizonyos vállalkozásokat (azokat, amelyek 25 000 m³-t meghaladó mennyiségre szóló vízkitermelési engedéllyel rendelkeznek); hatással lehet a kereskedelemre, figyelembe véve annak volumenét (lásd a 20. lábjegyzetet), és torzíthatja a versenyt (lásd a 21. lábjegyzetet), annál is inkább, mivel az adó címén be nem fizetett összegeket a kedvezményezettek gazdasági tevékenységével összefüggésben más célokra is fel lehetett használni.
- (84) Azonban ezek a megállapítások és különösen a 21. lábjegyzetben említett ítélkezési gyakorlatra való hivatkozás, lényegi tartalmától fosztják meg a dán hatóságok bizonyítási teherre vonatkozó észrevételét (lásd a (39) preambulumbekendést).
- (85) A teljesség kedvéért a Bizottság hozzáteszi, hogy nem tudja elfogadni a dán hatóságok azon érvelését, miszerint a más tagállambeli vállalkozások nem ugyanolyan adók hatálya alá tartoznak, mint a dán vállalkozások és ezért nehéz meghatározni, hogy ez utóbbiak miként tudtak volna versenyelőnyhöz jutni (lásd a (48) preambulumbekendést). A Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint ugyanis „a 92. cikk (1) bekezdésének alkalmazásával⁽²⁶⁾ a vitatott intézkedés meghozatala előtt a közös piacon⁽²⁷⁾ fennálló versenyhelyzetből kell kiindulni”⁽²⁸⁾. Ebben az ügyben tehát az adó és a vele egyidejűleg bevezetett felső határ bevezetése előtti helyzetet kell alapul venni. E tekintetben meg kell jegyezni, hogy az adó bevezetése felső korlát formájában biztosított előnyt (amely *de facto* adócsökkentésnek felel meg, és az adó bevezetése előtt nem létezett) azon kedvezményezettek számára, akik mentesültek olyan összeg megfizetése alól, amelyet más piaci szereplőkkel versenyben álló tevékenységeik finanszírozására használhattak fel. Szintén a joggyakorlat szerint a Szerződés szabályokat ír elő a különböző tagállamok adórendszerei közötti eltérésekből eredő általános torzulások megszüntetésére. Egy tagállam valamely gazdasági ágazatában a termelési költségek bizonyos elemének módosítása megzavarhatja a fennálló egyensúlyt (vagyis ebben az ügyben bizonyos gazdasági szereplőket előnyben részesíthet másokkal szemben). A Bíróság megállapította, hogy az a tény, hogy egy tagállam egyoldalú intézkedések révén arra törekszik, hogy egy bizonyos gazdasági ágazatban fennálló versenyfeltételeket más tagállamokban érvényesülő versenyfeltételekhez közelítsen, nem semmisítheti meg az említett intézkedések támogatási jellegét.
- (86) Annak bizonyítása után, hogy az adó felső korlátjának meghatározásában állami támogatás áll fenn, meg kell vizsgálni, hogy ez a támogatás a belső piaccal összeegyeztethetőnek tekinthető-e.

VII.2 Az adókiivetés 25 000 m³-re való korlátozásában rejlő támogatás belső piaccal való összeegyeztethetősége

- (87) Az EUMSZ 107. cikkének (2) és (3) bekezdésében meghatározott esetekben bizonyos intézkedések – eltéréssel – a belső piaccal összeegyeztethetőnek tekinthetők.
- (88) Ebben az ügyben az egyetlen megemlíthető eltérés a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja szerinti eltérés, melynek értelmében egy támogatás akkor tekinthető összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha az bizonyos gazdasági tevékenységek vagy gazdasági területek fejlődésének előmozdítására irányul, amennyiben az ilyen támogatás nem befolyásolja hátrányosan a kereskedelmi feltételeket a közös érdekekkel ellentétes mértékben.

⁽²⁶⁾ Jelenleg az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése.

⁽²⁷⁾ Jelenlegi elnevezése belső piac.

⁽²⁸⁾ C-173/73 sz., Olasz Köztársaság kontra Bizottság ügy (ECLI:EU:C:1974:71) 36. pontja.

- (89) Annak érdekében, hogy ez az eltérés alkalmazható legyen, a szóban forgó be nem jelentett támogatást, amely a környezetvédelmet érinti a mezőgazdasági ágazatban, a támogatás odaítélésekor alkalmazandó szabályok⁽²⁹⁾ figyelembevételével kell elemezni, vagyis ebben az ügyben az agrár- és erdészeti ágazatban nyújtott állami támogatásokról szóló közösségi iránymutatás, 2007-2013⁽³⁰⁾ rendelkezései alapján.
- (90) Ezen iránymutatások 62. pontja lényegében arra utal, hogy a Bizottság azokat a támogatási intézkedéseket, amelyekre ezen iránymutatások rendelkezései nem vonatkoznak, a környezetvédelem állami támogatásáról szóló iránymutatások⁽³¹⁾ (a továbbiakban: „környezetvédelmi iránymutatások”) alapján fogja megvizsgálni.
- (91) A környezetvédelmi iránymutatásokban a környezetvédelmi adók csökkentése vagy alóluk való mentesség formájában nyújtott támogatások, mint az ebben az ügyben érintettek, a 151., 154. és 155-159. pont hatálya alá tartoznak. A környezetvédelmi iránymutatások 13. pontja a környezetvédelmi adót úgy határozza meg, mint olyan adót, amelynek tárgya egyértelműen káros hatással van a környezetre, vagy amelynek célja bizonyos tevékenységek, áruk vagy szolgáltatások megadóztatása a környezetvédelmi költségeknek az árba történő beépítése és/vagy annak érdekében, hogy a termelőket és a fogyasztókat olyan tevékenységek felé irányítsa, amelyek nagyobb mértékben tekintettel vannak a környezetre. Ebben az ügyben a kivetett adó megfelel ennek a meghatározásnak abban az értelemben, hogy a vízkészletek felhasználása környezeti problémát jelenthet, ha nem megfelelően kezelik (éppen ezért fordítják az adóból származó bevételeket a készletek nyilvántartásának elkészítésére). Ezenkívül az adó felső korlátjának meghatározását úgy kell tekinteni, hogy azon összeg csökkentését eredményezi, amit rendes körülmények között kellett volna fizetni.
- (92) A környezetvédelmi iránymutatások 151. pontja szerint a környezetvédelmi adók csökkentése vagy az alóluk való mentesség formájában nyújtott támogatások a belső piaccal összeegyeztethetőnek tekinthetők, feltéve, hogy legalább közvetett módon hozzájárulnak a környezetvédelem szintjének javításához, és nem érintik az adó általános célját.
- (93) Ha a Bizottság el is fogadhatja a dán hatóságok által a (42) preambulumbekzdésben előterjesztett érvet, nevezetesen, hogy az általános adóbeszedési mechanizmusnak hozzá kellett járulnia a környezetvédelem szintjének javításához azáltal, hogy a legnagyobb ivóvízfogyasztókat nagyobb adóval terhelte meg és ezáltal fogyasztásuk csökkentésére készítette őket, úgy véli azonban, hogy a kodifikált törvény 24b. cikkének korlátozott keretein belül (amely ebben az ügyben releváns, mivel az egész adózási mechanizmust figyelembe véve ebben a cikkben szerepel az egyetlen olyan támogatás amelynek a belső piaccal való összeegyeztethetőségét meg kell vizsgálni) a felső korlát meghatározása érinthette az adó általános célját (hogy elegendő bevételt gyűjtsön a vízkészletek nyilvántartásának finanszírozásához – lásd a (69) preambulumbekzdést), mivel a felső korlátnak már nem az a hatása, hogy az adó súlyát a legnagyobb vízfogyasztókra helyezi át, hanem épp ellenkezőleg az, hogy a legnagyobb vízmennyiségre vonatkozó kitermelési engedélyekkel rendelkezők elkerülik az adó egy (jelentős) részét. Mivel azonban a kodifikált törvény 24b. cikkének rendelkezései csak az adózási mechanizmus egyik elemét képezik, és a dán hatóságok által szolgáltatott információk szerint (lásd a (34) preambulumbekzdés harmadik francia bekezdését) a felső korlát hiánya azon összeg legalább kétszeresének beszedését eredményezte volna, amit a kodifikált törvény 24b. cikke szerinti adónak kellett kitennie az előirányzott tervezési tevékenységek finanszírozásában, a Bizottság úgy ítélheti meg, hogy maga a felső határ – annak ellenére, hogy bizonyítottan támogatást foglal magában – nem veszélyezteti az adó általános célját, és hogy a környezetvédelmi iránymutatások 151. pontjának rendelkezései teljesülnek.
- (94) A környezetvédelmi iránymutatások 154. pontja lényegében arra utal, hogy a 2003/96/EK tanácsi irányelv⁽³²⁾ hatálya alá nem tartozó, a környezetvédelmi adók csökkentése vagy az alóluk való mentesség formájában nyújtott támogatások 10 évig a belső piaccal összeegyeztethetőnek minősülnek, feltéve, hogy teljesülnek a 155. és 159. pontban foglalt feltételek.
- (95) Ahogyan azt a hivatalos vizsgálati eljárás megindításakor kifejtették, a tízéves kritérium ebben az ügyben irreleváns. Az adót ugyanis 2009-ben vezették be, csak 2017-ben kellett beszedni, és 2011. december 31-én eltörölték.
- (96) A környezetvédelmi iránymutatások 155. pontja lényegében arra utal, hogy az olyan adórendszerek elemzése során, amelyek adócsökkentés vagy adómentesség formájában foglalnak magukban állami támogatásokat, a Bizottság különösen a támogatás szükségességét és arányosságát, valamint a szóban forgó gazdasági ágazatok szintjén kifejtett hatásait elemzi.

⁽²⁹⁾ Lásd Az agrár- és erdészeti ágazatban nyújtott állami támogatásokról szóló közösségi iránymutatás, 2014–2020 733. pontját (HL C 204., 2014.7.1., 1. o.).

⁽³⁰⁾ HL C 319., 2006.12.27., 1. o. Érvényességüket a 2013. november 20-i bizottsági közlemény 2014. június 30-ig meghosszabbította (HL C 339., 2013.11.20., 1. o.).

⁽³¹⁾ HL C 82., 2008.4.1., 1. o.

⁽³²⁾ A Tanács 2003/96/EK irányelve (2003. október 27.) az energiatermékek és a villamos energia közösségi adóztatási keretének átszervezéséről (HL L 283., 2003.10.31., 51. o.).

- (97) A környezetvédelmi iránymutatások 156. pontja kimondja, hogy ehhez a Bizottság a tagállamok által szolgáltatott információkra támaszkodik. Ezen információknak tartalmazniuk kell egyfelől az adómentességek/adócsökkentések érintett kedvezményezettjeinek gazdasági ágazatait vagy kategóriáit, másfelől az egyes érintett ágazatok főbb kedvezményezettjeinek helyzetét, valamint arra vonatkozó információt, hogy az adózás miként járul hozzá a környezetvédelemhez. El kell készíteni a mentesített ágazatok pontos leírását és közölni kell az egyes ágazatok legnagyobb kedvezményezettjeinek listáját. Minden ágazat esetében tájékoztatást kell adni az EGT-n belül az adó által megcélzott környezeti károsodás csökkentése szempontjából legjobb teljesítményt nyújtó technikákra vonatkozóan.
- (98) A Bizottság megállapítja, hogy a felsorolt követelmények többsége nem releváns a szóban forgó felső határ kontextusa tekintetében. Dánia a felső határ kedvezményezettjeiről az engedélyekben rögzített mennyiségek szerint szolgáltatott információkat. Ezek azt mutatják, hogy az elsődleges termelési ágazatban a kitermelési engedélyek hatálya alá tartozó átlagos mennyiség 2009-ben 35 600 m³, 2010-ben 36 300 m³ és 2011-ben 39 000 m³ volt; a mezőgazdasági feldolgozó ágazatban az átlagos mennyiség 2009-ben 262 000 m³, 2010-ben 250 000 m³ és 2011-ben 217 000 m³ volt. Dánia közölte a legnagyobb kitermelési engedéllyel rendelkező néhány feldolgozó vállalkozás listáját is, azonban ezek a vállalkozások nem feltétlenül tekinthetők a felső korlát legnagyobb kedvezményezettjeinek, hiszen a felső korlátot nem a felhasznált vízmennyiségtől függően alkalmazzák, hanem az elméletileg kitermelhető mennyiség alapján, ami azt eredményezi, hogy az a vállalkozás, amely egy adott évben kevés vizet fogyasztott, a valóságban biztosan nem lesz a felső korlát nagy kedvezményezettje, ha az adót a kitermelhető mennyiség után fizeti. Ezenkívül az EGT-n belül az adó által megcélzott környezeti károsodás csökkentése szempontjából legjobb teljesítményt nyújtó technikák vizsgálata szintén nem releváns, mivel az EGT-t szabályozó általános megállapodások nem vonatkoznak a mezőgazdasági ágazatra, és ebben az ügyben nincs szó sem a technikák alkalmazásáról – mivel a vízkészletek nyilvántartásba vételéről van szó megfelelőbb hasznosításuk érdekében – sem a szennyezés csökkentéséről, mivel vízkitermelésről van szó.
- (99) Valójában az egyetlen kritérium, amelyet valóban meg lehet vizsgálni a környezetvédelmi iránymutatások 156. pontjában található felsorolás szerint az, hogy az adózás hogyan járulhat hozzá a környezet védelméhez.
- (100) E tekintetben a Bizottság megállapítja, hogy az adó önmagában hozzájárulhat a környezet védelméhez, mivel lehetővé teszi a vízkészletek nyilvántartásba vételének finanszírozását megfelelőbb hasznosításuk érdekében.
- (101) Ezen túlmenően, a környezetvédelmi iránymutatások 157. pontjában megfogalmazottak szerint a környezetvédelmi adók csökkentése vagy az alóluk való mentesség formájában nyújtott támogatásnak szükségesnek és arányosnak kell lennie.
- (102) A környezetvédelmi iránymutatások 158. pontja kimondja, hogy a Bizottság akkor tekinti a támogatást szükségesnek, ha az alábbi feltételek mindegyike teljesül:
- a kedvezményezettek kiválasztása objektív és átlátható kritériumokon alapul, és elvben ugyanazon ágazatban/érintett piacon minden versenytárs ugyanúgy részesül a támogatásban, amennyiben hasonló tényszerű helyzetben vannak;
  - a csökkentés nélküli környezeti adónak a termelési költségek jelentős növekedését kell okoznia a kedvezményezettek minden egyes ágazatában vagy kategóriájában;
  - a termelési költségeknek az értékesíthető engedélyek rendszeréből adódó jelentős növekedése nem hárítható át a vevőkre az értékesítések jelentős csökkenése nélkül; e tekintetben a tagállamok becsléseket nyújthatnak be többek között a termék árának rugalmasságára vonatkozóan az érintett ágazatban és az érintett földrajzi piacon, valamint az érintett ágazat/kategória vállalkozásainak elmaradt értékesítésére és/vagy nyereségcsökkenésére vonatkozóan.
- (103) A környezetvédelmi iránymutatások 159. pontja kimondja, hogy a Bizottság akkor tekinti a támogatást arányosnak, ha az alábbi feltételek valamelyike teljesül:
- az adórendszer rögzíti azokat a kritériumokat, amelyek biztosítják, hogy minden egyes kedvezményezett megfizeti a nemzeti adószint olyan arányos részét, amely nagyjából megfelel az egyes kedvezményezettek környezeti teljesítményének, összehasonlítva az EGT-ben legjobb teljesítményt nyújtó technikával; az adórendszer keretében bármely vállalkozás, amely eléri a legjobb teljesítményt nyújtó technikát, legfeljebb akkora mértékű adókedvezményben részesülhet, amely – a legjobb teljesítményt nyújtó technika alkalmazása mellett – megfelel a termelési költségek adóból származó növekményének, és amely nem hárítható át a fogyasztókra; a rosszabb környezeti teljesítményt nyújtó vállalkozások környezeti teljesítményükkel arányosan kisebb mértékű kedvezményben részesülhetnek;

- b) a támogatás kedvezményezettjei a nemzeti adó legalább 20 %-át megfizetik, hacsak – tekintettel a verseny korlátozott mértékű torzulására – nem indokolt alacsonyabb ráta alkalmazása;
- c) az adócsökkentések vagy adómentességek a tagállam és a kedvezményezett vállalkozások vagy vállalkozások társulásai közötti megállapodások megkötésétől függenek, amelyek keretében a vállalkozások vagy vállalkozások társulásai olyan környezetvédelmi célok megvalósítását vállalják, amelyeknek hatása azonos azzal, mintha a jelen pont a) vagy b) bekezdése vagy a közösségi minimum-adószint kerülne alkalmazásra. Az ilyen megállapodások vagy kötelezettségvállalások többek között kapcsolódhatnak az energiafelhasználás csökkentéséhez, a kibocsátások csökkentéséhez, vagy bármely más környezetvédelmi intézkedéshez, és meg kell felelniük az alábbi feltételeknek:
- a megállapodások tartalmát meg kell tárgyalniuk az egyes tagállamoknak, és azokban különösen rögzíteni szükséges a célokat, valamint a célok elérésére vonatkozó ütemtervet;
  - a tagállamoknak gondoskodniuk kell a megállapodásokban rögzített kötelezettségvállalások független és megfelelő időben történő ellenőrzéséről;
  - e megállapodásokat bizonyos időszakonként felül kell vizsgálni a technológiai és egyéb fejlemények figyelembevételével, és hatékony szankciókat kell megállapítani arra az esetre, ha a kötelezettségvállalásokat nem teljesítik.
- (104) A környezetvédelmi iránymutatások 158. pontjának a) alpontját illetően a Bizottság a dán hatóságok azon észrevételére válaszolva, hogy a Bizottságot miért érdeklik más tagállamok vállalkozásai, amelyek nem élveznek ugyanolyan előnyt, mint a csökkentett adót fizető vagy adómentességben részesülő dán vállalkozások, rámutat arra, hogy egy mezőgazdasági termelési tényezőre (víz) alkalmazott adó felső korlátjának meghatározása lehetővé teszi a kedvezményezettek számára, hogy elkerüljék bizonyos összeg megfizetését, amit más tagállamokban is előállított termékek termelésére használhatnak fel, s ez torzíthatja a versenyt. Ezenkívül ez a megtakarítás lehetővé teszi számukra, hogy kedvezőbbé tegyék termelési költségeiket, ami végső soron zavart okozhat az európai és világszinten fontos mezőgazdasági termékek kereskedelmében. A dán hatóságok által hivatkozott C 30/2009 sz. határozat (lásd a (44) preambulumbekendést) ugyanezt a logikát követi, mivel a 35. pontban hangsúlyozza, hogy az érintett termékre (cement) biztosított adómentesség torzízza a versenyt vagy a verseny torzításával fenyeget azokon a piacokon, ahol a szóban forgó termék más termékekkel versenyez, és hatást gyakorolhat a tagállamok közötti kereskedelemre, mivel a cementtel európai és világszinten egyaránt kereskednek. Ezek a megfontolások, amelyek inkább a támogatás fennállásának bemutatására vonatkoznak, mint az összeegyeztethetőségére, nem akadályozzák meg a Bizottságot annak megállapításában, hogy a kedvezményezettek kiválasztása objektív és átlátható kritériumon alapul, nevezetesen a 25 000 m³-t meghaladó mennyiségre szóló vízkitermelési engedély birtoklásán, mivel az ilyen engedély valamennyi jogosultjára vonatkozik, vagyis azokra, akik ugyanolyan ténybeli helyzetben vannak.
- (105) A környezetvédelmi iránymutatások 158. pontjának b) alpontját illetően a Bizottság elfogadhatja a dán hatóságok azon nézetét, miszerint a termelési költségek növekedése (kb. 4 %-ról 7,7 %-ra – lásd a (45) preambulumbekendést), amit a teljes adó megfizetése okozott volna az elsődleges termelési ágazatban, jelentősnek tekinthető annak alapján, amit már egy másik ügyben jelentős növekedésnek minősítettek. Ezek a megfontolások azonban nem alkalmazhatók a 25 000 m³-es felső korlátra, mivel – amint azt a dán hatóságok maguk is elismerik – a felső korlát hiánya esetén a termelési költségek csak 1,25-2,20 %-kal emelkedtek volna, ami jóval alacsonyabb növekedési szintet eredményez annál, amit jelentősnek minősítettek a dán hatóságok által hivatkozott N 327/08 sz. ügy keretében. Ezenkívül a dán hatóságok azon érvelése, miszerint össze kell kapcsolni a termelési költségek jelentős növekedésének kritériumát és az értékesítések amiatti csökkenésének kritériumát, hogy ezt a növekedést áthárítják a vevőkre, nem fogadható el, mivel a környezetvédelmi iránymutatások 158. pontja egyértelműen kimondja, hogy az ott felsorolt feltételek mindegyikének (a kedvezményezettek objektív kritériumok alapján történő kiválasztása, a termelési költségek jelentős növekedése adócsökkentés hiányában és az értékesítések csökkenése e növekedés vevőkre történő áthárítása esetén) teljesülnie kell, és a dán hatóságok által hangsúlyozott érv, miszerint ezt a növekedést nem lehet áthárítani a fogyasztókra (lásd a (45) és (102) preambulumbekendést) semmiképpen sem tekinthető úgy, hogy lehetővé teszi annak meghatározását, hogy a termelési költségek növekedése jelentős-e vagy sem.
- (106) A környezetvédelmi iránymutatások 158. pontjának c) alpontját illetően a Bizottság megállapítja, hogy a dán hatóságok nem közölték az említett pontban felsorolt becsléseket. Márpedig ezek az adatok – sokkal inkább, mint a dán hatóságok érvei – lehetővé tették volna annak meghatározását, hogy a termelési költségek vevőkre történő áthárítása ténylegesen eredményezte-e volna az értékesítések csökkenését, még akkor is, ha ez a növekedés nem jelentős (lásd az előző preambulumbekendést). Az az érv, miszerint nem teljes adó fizetése esetén csökken a vízkitermelés (lásd a (46) preambulumbekendést) nem tekinthető helytállóknak, mivel az adót elméleti fogyasztási szintre (az engedélyben feltüntetett mennyiségre) alkalmazzák, nem pedig a gazdaság tényleges fogyasztására. Továbbá, mivel maguk a dán hatóságok állítják, hogy az árak nem a gazdaság méretétől függően kerültek rögzítésre, azt az érvet, miszerint az elsődleges termelő nem tudja áthárítani a termelési költségek növekedését a saját szintjén, nem lehet helytállóknak tekinteni azon kritérium teljesítésének igazolásához, amely szerint a termelési költségeknek az értékesíthető engedélyek rendszeréből adódó jelentős növekedése nem hárítható át a vevőkre az értékesítések jelentős csökkenése nélkül.

- (107) Mindezek a megfontolások azt mutatják, hogy az elsődleges termelés szintjén a dán hatóságok nem tudják igazolni a környezetvédelmi iránymutatások 158. pontjában foglalt mindazon kritériumoknak való megfelelést, amelyeknek teljesülniük kell ahhoz, hogy a támogatás szükségesnek minősüljön. Ami a mezőgazdasági feldolgozó ágazatot illeti, a Bizottságnak, amely már megállapította, hogy az adó kétharmados csökkentése nem foglal magában állami támogatást, azt is meg kell határozni, hogy az adó felső korlátjának rögzítése megfelel-e a környezetvédelmi iránymutatások vonatkozó feltételeinek. E tekintetben hangsúlyozza, hogy a (90) - (100) preambulumbekzdésben szereplő megfontolások a mezőgazdasági feldolgozókra is vonatkoznak. Megjegyzi továbbá, hogy a dán hatóságok maguk is elismerték, hogy a környezetvédelmi iránymutatások 158. pontjában meghatározott szükségességi kritérium teljesítését nem minden esetben tudják bizonyítani (lásd az (50) preambulumbekzdést), és hogy a dán hatóságok által szolgáltatott számadatok nem változtatják meg az említett hatóságok ezen következtetését, mivel ezek az adatok (valójában a kapott támogatási egyenérték) nem teszik lehetővé annak megállapítását, hogy a csökkentés nélküli (ebben az ügyben a felső határ nélküli) környezetvédelmi adó a termelési költségek jelentős növekedéséhez vezet a mezőgazdasági feldolgozó ágazatban.
- (108) A környezetvédelmi iránymutatások 159. pontjának a) alpontját illetően a Bizottság úgy véli, hogy az EGT-ben legjobb teljesítményt nyújtó technikával való összehasonlítás kritériuma ebben az ügyben nem releváns, mivel – ahogyan a (98) preambulumbekzdésben már említettük – az EGT-t szabályozó általános megállapodások nem vonatkoznak a mezőgazdasági ágazatra, és ebben az ügyben nincs szó sem a technikák alkalmazásáról – mivel a vízkészletek nyilvántartásba vételéről van szó megfelelőbb hasznosításuk érdekében – sem a szennyezés csökkentéséről, mivel vízkitermelésről van szó.
- (109) A környezetvédelmi iránymutatások 159. pontjának b) alpontját illetően a Bizottság megállapítja, hogy maguk a dán hatóságok ismerik el, hogy bizonyos vállalkozások nem fizették meg az adó legalább 20 %-át. A dán hatóságok azon érve, miszerint a Bizottságnak az átlagértékeket kellene alapul vennie, nem elfogadható, mivel a 159. pont b) alpontja szerint a nemzeti adó 20 %-ának megfizetésére irányuló elv alól kizárólag a verseny korlátozott mértékű torzulásának fennállása képez kivételt, és az átlagértékek önmagában vett alkalmazásával semmi esetre sem lehetne bizonyítani a verseny torzulásának korlátozott jellegét.
- (110) Végezetül a környezetvédelmi iránymutatások 159. pontjának c) alpontját illetően a dán hatóságok nem szolgáltatottak olyan információt, amely környezetvédelmi kötelezettségvállalások teljesítésére irányuló megállapodások meglétét igazolja.
- (111) Tekintettel a (89) - (109) preambulumbekzdésben ismertetett elemekre, a Bizottság nem tud arra a következtetésre jutni, hogy a környezetvédelmi iránymutatások valamennyi vonatkozó feltétele teljesült, ezért nem tudja elosztatni a hivatalos vizsgálati eljárás megnyitásakor általa ismertetett kétségeket sem.
- (112) Ami a dán hatóságok válságkezelési támogatásokra vonatkozó ideiglenes keretrendszerre való hivatkozását illeti, a Bizottság a 2008. december 17-től alkalmazandó eredeti keretrendszerben mindenekelőtt úgy ítélte meg, hogy szükséges az EUMSZ 87. cikke (1) bekezdésének hatálya alá eső korlátozott összegű támogatás nyújtásának ideiglenes engedélyezése (mivel meghaladja a *de minimis* határértéket), amit a belső piaccal összeegyeztethetőnek tekintett az EUMSZ 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja alapján, amennyiben az alábbi feltételek mindegyike teljesül:
- a) a támogatás összege vállalkozásonként nem haladja meg az 500 000 EUR összegű készpénzes támogatást; az adatokat bruttó formában használják, vagyis az adó vagy egyéb terhek levonása előtt; ha a támogatást vissza nem térítendő támogatás formájában ítélik oda, a támogatási összeg a támogatási egyenérték;
  - b) a támogatást rendszer formájában nyújtják;
  - c) a támogatást azoknak a vállalkozásoknak nyújtják, amelyek nem voltak nehéz helyzetben 2008. július 1-jén (a „nehéz helyzetben lévő vállalkozás” kifejezés nagyvállalkozások esetében a nehéz helyzetben lévő vállalkozások megmentéséhez és szerkezetátalakításához nyújtott állami támogatásokról szóló közösségi iránymutatás ⁽³³⁾ 2.1. pontjában meghatározott vállalkozás, a KKV-k esetében pedig a 800/2008/EK bizottsági rendelete ⁽³⁴⁾ – 1. cikkének (7) bekezdésében meghatározott vállalkozás); a támogatás nyújtható azoknak a vállalkozásoknak, amelyek a fenti időpont után, a globális pénzügyi és gazdasági válság következtében kerültek nehéz helyzetbe, de előzőleg nem voltak nehéz helyzetben;
  - d) a támogatási rendszer nem alkalmazható halászati ágazatban tevékenykedő vállalkozásra;
  - e) a támogatás nem exporttámogatás vagy és az importtermékekkel szemben a belföldi termékeket előnyben részesítő támogatás;

⁽³³⁾ HL C 244., 2004.10.1., 2. o.

⁽³⁴⁾ A Bizottság 800/2008/EK rendelete (2008. augusztus 6.) a Szerződés 87. és 88. cikke alkalmazásában a támogatások bizonyos fajtáinak a közös piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánításáról (általános csoportmentességi rendelet) (HL L 214., 2008.8.9., 3. o.).

- f) a támogatást 2010. december 31. előtt nyújtják;
- g) a támogatás odaítélését megelőzően a tagállam írásos vagy elektronikus nyilatkozatot szerez be az érintett vállalkozástól arról, milyen más *de minimis* vagy egyéb támogatásban részesült a vállalkozás a folyó pénzügyi évben ezen keretrendszer alapján, és ellenőrzi, hogy a vállalkozás számára a 2008. január 1-je és 2010. december 31. között nyújtott támogatás teljes összege ezzel együtt sem haladja meg az 500 000 eurós küszöböt;
- h) a támogatási intézkedés nem vonatkozik az elsődleges mezőgazdasági termékeket előállító vállalkozásokra a Szerződés 87. és 88. cikkének a mezőgazdasági termékek előállításával foglalkozó kis- és középvállalkozásoknak nyújtott állami támogatásokra történő alkalmazásáról és a 70/2001/EK rendelet módosításáról szóló, 2006. december 15-i 1857/2006/EK bizottsági rendelet ⁽³⁵⁾ 2. cikkének 2. pontjában meghatározottak szerint; a támogatás alkalmazható a mezőgazdasági termékek feldolgozásával és forgalmazásával foglalkozó, ugyanezen rendelet 2. cikkének (3) és (4) bekezdésében meghatározott vállalkozásokra, kivéve abban az esetben, ha a támogatás összegét az elsődleges termelőkől felvásárolt vagy az érintett vállalkozás által forgalomba hozott termékek ára vagy mennyisége alapján határozzák meg, vagy ha a támogatás előfeltétele, hogy azt részben vagy teljesen az elsődleges termelőkre hárítsák át.
- (113) Ezek a feltételek egy másikkal egészültek ki, amely szerint a keretrendszerben előirányzott támogatási intézkedések nem halmozhatók a *de minimis* rendelet hatálya alá tartozó támogatásokkal, azonos támogatható költségek vonatkozásában. Ha a vállalkozás már részesült *de minimis* támogatásban a keretrendszer hatálybalépése előtt, az előző preambulumbekkezdésben említett keretösszegeből kapott támogatások és a *de minimis* támogatás összege nem haladhatja meg az 500 000 EUR-t 2008. január 1. és 2010. december 31. között.
- (114) A válságkezelési támogatásokra vonatkozó ideiglenes keretrendszert 2009. október 28-tól kezdődően kiterjesztették az elsődleges mezőgazdasági termelésre ⁽³⁶⁾. A támogatás odaítélését megelőzően a tagállamnak írásos vagy elektronikus nyilatkozatot kellett beszereznie az érintett vállalkozástól arról, milyen más *de minimis* vagy egyéb támogatásban részesült a vállalkozás a folyó pénzügyi évben ezen keretrendszer alapján, és ellenőriznie kellett, hogy a vállalkozás számára a 2008. január 1-je és 2010. december 31. között nyújtott támogatás teljes összege ezzel együtt sem haladta meg a 15 000 eurós küszöböt. A mezőgazdasági termékek elsődleges előállításával foglalkozó vállalkozásoknak nyújtott támogatások összegét nem lehetett meghatározni a forgalomba hozott termékek ára vagy mennyisége alapján. A keretrendszerben előirányzott támogatási intézkedéseket nem lehetett halmozni a *de minimis* rendelet hatálya alá tartozó támogatásokkal, azonos támogatható költségek vonatkozásában. Ha a vállalkozás már részesült *de minimis* támogatásban elsődleges mezőgazdasági termelési tevékenységre a keretrendszer hatálybalépése előtt, az elsődleges mezőgazdasági termelésre előirányzott keretösszegeből kapott támogatások és a *de minimis* támogatás összege nem haladhatta meg az 15 000 EUR-t 2008. január 1. és 2010. december 31. között.
- (115) Az elsődleges mezőgazdasági termelésre kiterjesztett ideiglenes keretrendszert 2011. december 31-ig meghosszabbították. Annak érdekében, hogy a kedvezményezett részesülhessen az ezen rendelkezések által nyújtott előnyökből, nemcsak a (112) preambulumbekkezdésben (a h) pontban meghatározott feltétel kivételével), valamint a (113) és (114) preambulumbekkezdésben meghatározott feltételeknek kellett eleget tennie, hanem be kellett nyújtania egy teljeskörű pályázati dokumentációt is egy a Bizottság által jóváhagyott nemzeti támogatási rendszer keretében, legkésőbb 2010. december 31-ig, az ideiglenes keretrendszerrel összhangban (a mezőgazdasági termékek elsődleges előállításával foglalkozó vállalkozások esetében legkésőbb 2011. március 31-ig). Ezenkívül a támogatást 2010. december 31. után engedélyező nemzeti támogatási rendszert a tagállamnak be kellett jelentenie és a Bizottságnak jóvá kellett hagynia az EUMSZ 108. cikkének (3) bekezdése alapján.
- (116) Tekintettel a dán hatóságok által a hivatalos vizsgálati eljárás keretében szolgáltatott információkra, a Bizottság nem tud arra a következtetésre jutni, hogy a válságkezelési támogatásokra vonatkozó ideiglenes keretrendszer valamennyi feltétele teljesült, a következő okok miatt:
- a) 2008. december 17. és 2009. október 28. között a keretrendszer nem volt alkalmazható az elsődleges mezőgazdasági termelési ágazatra; ezért nem hivatkozhattak rá, hogy igazolják az említett ágazatban biztosított adómentesség összeegyeztethetőségét;
- b) a dán hatóságok által szolgáltatott információk még mindig nem teszik lehetővé annak megállapítását, hogy teljesül a nehéz helyzetben lévő vállalkozások kizárásának kritériuma;
- c) ugyanezekben az információkban semmi sem utal arra, hogy teljesítették valamely *de minimis* rendszer vagy az ideiglenes keretrendszer alapján már megkapott támogatásokra vonatkozó, a (107) preambulumbekkezdésben említett nyilatkozattételi kritériumot;

⁽³⁵⁾ A Bizottság 1857/2006/EK rendelete (2006. december 15.) a Szerződés 87. és 88. cikkének a mezőgazdasági termékek előállításával foglalkozó kis- és középvállalkozásoknak nyújtott állami támogatásokra történő alkalmazásáról és a 70/2001/EK rendelet módosításáról (HL L 358., 2006.12.16., 3. o.).

⁽³⁶⁾ A támogatási összeg vállalkozásonként legfeljebb 15 000 EUR volt.

- d) nyilatkozatok hiányában nem lehet ellenőrizni a keretrendszer által meghatározott felső korlát betartását *de minimis* támogatással való halmozódás esetén, függetlenül a mentesség támogatási egyenértékétől, különösen mivel a *de minimis* felső korlátok betartásának ellenőrzése is megkérdőjelezhető (lásd többek között a (63) preambulumbekendést);
- e) ahhoz, hogy a kedvezményezett 2011-ben a válságkezelési támogatásokra vonatkozó ideiglenes keretrendszer alapján támogatást kaphasson, legkésőbb 2010. december 30-ig (vagy az elsődleges mezőgazdasági termelés esetében legkésőbb 2011. március 31-ig) be kellett nyújtania egy teljeskörű pályázati dokumentációt egy a Bizottság által jóváhagyott nemzeti támogatási program keretében, ezenkívül a támogatásokat 2011-ben engedélyező rendszert be kellett jelenteni a Bizottságnak, amelynek azt jóvá kellett hagynia; a dán hatóságok ugyanakkor elismerik, hogy abban az időben nem éltek a válságkezelési támogatásokra vonatkozó ideiglenes keretrendszer által nyújtott lehetőségekkel.
- (117) A válságkezelési támogatásokra vonatkozó ideiglenes keretrendszer feltételeinek be nem tartása tehát messze túlmutat a dán hatóságok által említett támogatás bejelentésének egyszerű elmulasztásán (lásd az (53) preambulumbekendést).
- (118) E megfontolásokra való tekintettel az adó 25 000 m³ kitermelési mennyiségre való korlátozása nem tekinthető a Szerződés szerinti eltérésre jogosultnak (mindenesetre a 107. cikk (3) bekezdésének b) pontjától való eltéréseiről, nem pedig a 107. cikk (3) bekezdésének c) pontjától való eltéréseiről lenne szó az ideiglenes keretrendszer rendelkezései alapján).

A dán hatóságok egyéb érvei

- (119) A kedvezményezettek jogos elvárásának kérdése (lásd az (58) preambulumbekendést) semmilyen módon nem befolyásolhatja a felső korlát belső piaccal való összeegyeztethetőségének értékelését. A dán hatóságok feladata volt, hogy a rendszer alkalmazása előtt megszerezzék a Bizottság jóváhagyását. Az, hogy a többi tagállamban nincs hasonló adó (lásd az (58) preambulumbekendést), nem jelenti azt, hogy a felső korlát kedvezményezettjei nem részesültek előnyben. Ez az előny önmagában lehetővé tette számukra, hogy kiegészítő forrásokkal rendelkezzenek a versenypiacon való működéshez. Az a tény, hogy senki sem élt panasszal az adórendszer fennállása miatt, egyáltalán nem jelenti azt, hogy a felső határ nem foglal magában a belső piaccal összeegyeztethetetlen állami támogatást.

VIII. KÖVETKEZTETÉS

- (120) A Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a fizetendő adó összegének a kodifikált törvény 24b. cikke szerinti kétharmados csökkentése nem foglal magában az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése értelmében vett állami támogatást, mivel a kedvezményezettek nem részesülnek előnyben azokkal szemben, akik a kodifikált törvény 24a. cikkében rögzített rendelkezések értelmében a teljes adót megfizetik, és a kodifikált törvény 24c. cikke szerinti teljes mentesség nem foglal magában az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése szerinti állami támogatást az adórendszer közigazgatási szempontú kezelhetőségével összefüggő okokból kifolyólag (túl alacsony beszedendő összegek).
- (121) A Bizottság ugyanakkor megállapítja, hogy az adónak a kodifikált törvény 24b. cikkében előírt, 25 000 m³ vízmennyiségre történő korlátozása az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése szerinti állami támogatásnak minősül, és Dánia jogellenesen alkalmazta ezt a felső korlátot, megsértve ezzel az EUMSZ 108. cikkének (3) bekezdését. Az elvégzett elemzésből az derül ki, hogy a felső korlátban rejlő támogatás nem tekinthető a belső piaccal összeegyeztethetőnek, mivel a dán hatóságok nem tudták bizonyítani az adó 25 000 m³ vízmennyiségre való korlátozásának szükségességét és arányosságát, sem a válságkezelési támogatásokra vonatkozó ideiglenes keretrendszer feltételeinek betartását. A Bizottság ezért nem tudja elosztatni a hivatalos vizsgálati eljárás megnyitáskor általa ismertett kétségeket, és csak arra a következtetésre juthat, hogy a támogatás összeegyeztethetetlen a belső piaccal.

IX. VISSZAFIZETTETÉS

- (122) A vitatott intézkedést az EUMSZ 108. cikkének (3) bekezdése szerinti, a Bizottságnak történő előzetes bejelentés nélkül hajtották végre. Ezért az intézkedés jogellenes támogatásnak minősül.
- (123) Az (EU) 2015/1589 rendelet 16. cikkének (1) bekezdése értelmében jogellenes támogatásra vonatkozó elutasító határozat esetén a Bizottság úgy dönt, hogy az érintett tagállamnak meg kell tennie a szükséges intézkedéseket a támogatás kedvezményezettekkel (ebben az ügyben azokkal, akik az adó 25 000 m³ vízmennyiségre történő korlátozásának előnyeiből részesültek) való visszafizettetésére.

- (124) A dán hatóságok különböző érveket terjesztettek elő (lásd az (55) - (59) preambulumbekendést), amelyek vitatják a visszafizettetés elvét. A Bizottság ezeket az érveket nem tudja elfogadni.
- (125) Nem az a kérdés ugyanis, hogy a verseny torzulása minimális-e (lásd az (55) preambulumbekendést), hanem az, hogy fennáll-e. Attól kezdve, hogy fennáll, meg kell szüntetni, vagyis vissza kell állítani a támogatás odaítélése előtti versenyhelyzetet. Maga a Bíróság hagyta jóvá azt az elvet, miszerint a visszafizettetés célja éppen a támogatás odaítélését megelőző piaci helyzet visszaállítása. Azt is megállapította, hogy a visszafizettetés csupán a támogatás jogellenességének logikus következménye ⁽³⁷⁾, ezért nem tekinthető aránytalannak a Szerződés állami támogatásokra vonatkozó rendelkezéseire képest ⁽³⁸⁾, ellentétben azzal, amit a dán hatóságok állítanak. Azt az érvet, miszerint nem áll fenn előny a versenytársakkal szemben (lásd az (57) preambulumbekendést), cáfolják az előny fennállására (lásd a (64) preambulumbekendést) és a kedvezményezettek által be nem fizetett összeg felhasználhatóságára vonatkozó megfontolások (lásd a (85) és (119) preambulumbekendést). Végezetül a dán hatóságok nem állíthatják, hogy a visszafizettetés torzítaná a versenyt azokkal szemben, akik felszíni vizet termelnek ki. Az adó alkalmazása ugyanis a talajvíz kitermelésére korlátozódik és nem vonatkozik a felszíni vizek kitermelésére.
- (126) Az (58) preambulumbekendésben említett jogos elvárás kérdését illetően a Bizottság már megcáfolta a dán hatóságok azon érvelését, miszerint a potenciális kedvezményezettek túlnyomó többsége valójában nem várhatta el, hogy a rendszer előnyhöz juttassa őket a versenyjog alapján, mivel más tagállamokban nincsenek hasonló adók (lásd a (119) preambulumbekendést). Mivel a dán hatóságok a bizalomvédelem elvére hivatkoznak, és az szorosan kapcsolódik a támogatás jogszerűségéhez, a Bizottság emlékeztet arra, hogy az ítélezési gyakorlat szerint a támogatás kedvezményezettjei elvben csak akkor bízhatnak jogosan az említett támogatás jogszerűségében, ha azt az EK 88. cikke (jelenleg az EUMSZ 108. cikke) szerinti eljárással összhangban nyújtották, és egy gondosan eljáró gazdasági szereplőnek rendszerint képesnek kell lennie arra, hogy biztosítsa az említett eljárás betartását. Különösen, ha a támogatást a Bizottság előzetes értesítése nélkül vezetik be, s így az EK 88. cikkének (3) bekezdése értelmében jogellenesnek minősül, a támogatás kedvezményezettje nem bízhat jogosan a támogatás odaítélésnek jogszerűségében” ⁽³⁹⁾.
- (127) Ezért Dániának – észrevételei ellenére – meg kell tennie minden szükséges intézkedést annak érdekében, hogy kedvezményezettjeivel visszafizettesse az odaítélt összegegyeztetetlen támogatást. Ebben az ügyben azon adóösszegek különbségéről van szó, amit a kitermelési engedélyben szereplő mennyiség alapján kellett volna megfizetni, és amit a 25 000 m³ kitermelési mennyiség után fizetettek.
- (128) A tagállamokat a jogellenes és a belső piaccal összegegyeztetetlen állami támogatások visszafizetésére felszólító bizottsági határozatok hatékony végrehajtásáról szóló bizottsági közlemény ⁽⁴⁰⁾ 42. pontja értelmében Dániának a jelen határozatról szóló értesítéstől számított négy hónap áll rendelkezésére ahhoz, hogy teljesítse a határozatot. A visszafizettetendő támogatás összegét a 794/2004/EK rendelet értelmében meg kell növelni a felhalmozódott kamatokkal ⁽⁴¹⁾.
- (129) Ezt a határozatot haladéktalanul végre kell hajtani, kivéve azon támogatásokat illetően, amelyek odaítélésükkor teljesítették a 994/98/EK tanácsi rendelet ⁽⁴²⁾ 2. cikke alapján alkalmazandó *de minimis* rendeletben rögzített összes követelményt.

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A 2009. szeptember 24-i 935 sz. kodifikált törvény 24. cikkével bevezetett adó ugyanezen törvény 24b. cikke szerinti kétharmados csökkentése nem foglal magában az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. cikkének (1) bekezdése értelmében vett állami támogatást.

⁽³⁷⁾ A C-183/91 sz. Bizottság kontra Görögország ügyben 1993. június 10-én hozott ítélet (ECLI:EU:C:1993:233) 16. pontja.

⁽³⁸⁾ A C-348/93 sz. Bizottság kontra Olaszország ügyben 1995. április 4-én hozott ítélet (ECLI:EU:C:1995:95) 27. pontja.

⁽³⁹⁾ A T-50/06 RENV II és T-69/06 RENV II egyesített ügyekben 2016. április 22-én hozott ítélet (ECLI:EU:T:2016:227) 230. pontja.

⁽⁴⁰⁾ HL C 272., 2007.11.15., 4. o.

⁽⁴¹⁾ A Bizottság 794/2004/EK rendelete (2004. április 21.) A Bizottság 794/2004/EK rendelete (2004. április 21.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 108. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló (EU) 2015/1589 tanácsi rendelet végrehajtásáról (HL L 140., 2004.4.30., 1. o.)

⁽⁴²⁾ A Tanács 994/98/ÉK rendelete (1998. május 7.) az Európai Közösséget létrehozó szerződés 92. és 93. cikkének a horizontális állami támogatás bizonyos kategóriáira való alkalmazásáról (HL L 142., 1998.5.14., 1. o.)

2. cikk

Az adónak a 2009. szeptember 24-i 935 sz. kodifikált törvény 24b. cikke szerinti 25 000 m³ vízmennyiségre történő korlátozása az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. cikkének (1) bekezdése értelmében vett állami támogatásnak minősül.

3. cikk

A 2009. szeptember 24-i 935 sz. kodifikált törvény 24c. cikke szerinti, a 6 000 m³-t meg nem haladó vízkitermelési engedélyekre biztosított adómentességben rejlő támogatás nem foglal magában az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. cikkének (1) bekezdése értelmében vett állami támogatást.

4. cikk

Az adónak a 2009. szeptember 24-i 935 sz. kodifikált törvény 24b. cikke szerinti 25 000 m³ vízmennyiségre történő korlátozásában rejlő támogatást Dánia jogellenesen vezette be, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 108. cikke (3) bekezdésének megsértésével, és az a belső piaccal összeegyeztethetetlen állami támogatásnak minősül.

5. cikk

Az adónak a 2009. szeptember 24-i 935 sz. kodifikált törvény 24b. cikke szerinti 25 000 m³ vízmennyiségre történő korlátozásában rejlő támogatás nem minősül állami támogatásnak, ha odaítélésekor eleget tett a 994/98/EGK rendelet 2. cikke értelmében elfogadott, a támogatás odaítélésekor alkalmazandó rendeletek egyikében rögzített feltételeknek.

6. cikk

- (1) Dánia köteles visszafizettetni a kedvezményezettekkel a 4. cikkben említett támogatást.
- (2) A visszafizetendő összegeknek tartalmazniuk kell a kamatokat, a támogatásnak a kedvezményezettek rendelkezésére bocsátásától a tényleges visszatérítés időpontjáig.
- (3) A kamatokat a 794/2004/EK rendelet V. fejezetével összhangban kamatos kamattal kell kiszámítani.

7. cikk

A 4. cikkben említett támogatást azonnal és ténylegesen vissza kell fizettetni.

Dánia gondoskodik e határozatnak a határozatról szóló értesítéstől számított négy hónapon belüli végrehajtásáról.

8. cikk

- (1) A határozatról szóló értesítéstől számított két hónapon belül Dánia benyújtja az alábbi információkat:
  - a) a 4. cikkben említett támogatás kedvezményezettjeinek jegyzéke és az egyes kedvezményezettek által kapott teljes összeg;
  - b) az egyes kedvezményezettek által visszafizetendő teljes összeg (tőke és kamat), amelynek támogatását nem lehet a *de minimis* szabály alá vonni;
  - c) az e határozatnak való megfelelés érdekében már meghozott és tervezett intézkedések részletes bemutatása;
  - d) az azt bizonyító dokumentumok, hogy a kedvezményezetteket felszólították a támogatás visszafizetésére.

(2) Dánia az 4. cikkben említett támogatás visszafizetésének teljesítéséig folyamatosan tájékoztatja a Bizottságot az e határozat végrehajtása érdekében elfogadott nemzeti intézkedések előrehaladásáról. A Bizottság kérésére azonnal benyújtja a Bizottság részére az e határozat végrehajtása érdekében már meghozott és tervezett intézkedésekre vonatkozó információkat. Továbbá részletes tájékoztatást nyújt a kedvezményezettek által már visszafizetett támogatási összegekről és kamatokról.

9. cikk

E határozat címzettje a Dán Királyság.

Kelt Brüsszelben, 2017. október 16-án.

a Bizottság részéről

Phil HOGAN

a Bizottság tagja
